

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen till patentlag

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen till patentlag (RP 204/2025 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ledande sakkunnig Tanja Müller, arbets- och näringsministeriet
- regeringsråd Minnamaria Nurminen, försvarsministeriet
- ingenjöröverstelöjtnant Niina Snö, Huvudstaben
- byråchef Hanna Aho, Patent- och registerstyrelsen
- expert Asko Metsola, Finlands näringsliv rf
- ledande expert Minna Aalto-Setälä, Centralhandelskammaren
- patentråd Folke Johansson, Finlands AIPPI rf
- verkställande direktör Karri Leskinen, Finska Patentombudsforening rf
- advokat Rainer Hilli, Finska Föreningen för industriellt rättskydd r.f.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- marknadsdomstolen
- IPR University Center
- Företagarna i Finland rf
- professor Veli-Pekka Viljanen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en ny patentlag. Den ska ersätta den gällande patentlagen.

Patentlagen ska även i fortsättningen innehålla de grundläggande bestämmelserna om patenträtt. I patentlagen föreslås det bestämmelser om bland annat innehållet i och begränsningar av den ensamrätt som ett patent ger, förutsättningarna för patenterbarhet, patentansökan och ansökningsförfarandet, meddelande av patent och invändningsförfarandet, påföljder vid patentinträng och ogiltigförklaring av patent i domstol.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Vidare föreslås det bestämmelser om ingivande av en internationell patentansökan och handläggning av den i den nationella fasen vid Patent- och registerstyrelsen, rättsverkan av en internationell ansökan som gäller Finland, rättsverkan av en europeisk patentansökan i Finland samt de åtgärder som en patenthavare ska vidta för att ett traditionellt europeiskt patent ska ha rättsverkan i Finland.

Syftet med propositionen är att modernisera och förtydliga den gällande patentlagen, som till många delar är föråldrad. Avsikten är att lagens struktur och begrepp ska revideras så att de bättre motsvarar dagens behov och de europeiska patentbestämmelserna.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2027.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionens bakgrund och syften

I propositionen föreslås en ny patentlag som ersätter den gällande patentlagen, som till många delar är föråldrad. En totalreform av patentlagstiftningen är en av de femton åtgärder som ingår i den nationella strategin för immateriella rättigheter (IPR-strategin) som antogs 2022. Den gällande patentlagen har ändrats flera gånger, och syftet med det aktuella lagförslaget är att förtydliga lagens struktur och bestämmelsernas ordalydelser. Lagförslaget innehåller också flera förslag som ska förenkla patenteringsprocessen. Vidare är syftet att göra domstolsbehandlingen av patentärenden smidigare.

I propositionen konstateras det att Finlands konkurrenskraft och framgång på den globala marknaden grundar sig på kompetens, ny kunskap och innovationer. Forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet är av avgörande betydelse för att öka produktiviteten, förnya näringslivet och samhället samt skapa välfärd. Ett fungerande och konkurrenskraftigt IPR-system sporrar till innovationer och investeringar i forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och begränsar i så liten utsträckning som möjligt utnyttjandet av innovationerna i samhället.

Det allmänna syftet med patentlagstiftningen är att främja uppfinningsverksamhet och näringslivets utveckling i samhället. Immateriella rättigheter, såsom patenträttigheter, uppmuntrar till innovationsverksamhet och främjar utnyttjandet av innovationer i samhället. De är således en betydande del av innovationspolitiken, vars mål är att bygga förhållanden i Finland som uppmuntrar företag till modig innovationsverksamhet, förnyelse och internationell tillväxt.

Ekonomiutskottet ställer sig bakom propositionens syften att uppdatera, förtydliga och förenkla den gällande patentlagstiftningen. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Expropriation

Det har i flera sakkunnigyttranden påpekats att förhållandet mellan bestämmelserna om tvångslicensiering och bestämmelsen om expropriation är otydligt. Vid sakkunnigutfrågningen

Betänkande EkUB 12/2026 rd

framgick det att 111 § efter remissbehandlingen har kompletterats med en hänvisning till 3 § i beredskapslagen som gäller definition av undantagsförhållanden. Avsikten har dock ursprungligen varit att mer exakt hänvisa till 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen. På så sätt avgränsas tillämpningsområdet för expropriation till att gälla situationer där det riktas ett väpnat angrepp eller annat så allvarligt angrepp mot Finland att det kan jämföras med ett väpnat angrepp och förhållandena omedelbart efter angreppet, och till situationer där det mot Finland riktas ett avsevärt hot om väpnat angrepp eller om annat så allvarligt angrepp att det kan jämföras med ett väpnat angrepp, om befogenheter enligt lagen måste tas i bruk omedelbart för att avvärja verkningarna av hotet. Trots denna avgränsning har flera sakkunniga ansett att tvångslicensiering i princip bör vara en tillräcklig metod i alla situationer.

Särskilt försvarsministeriet och Huvudstaben har ansett det vara viktigt att det urval av metoder enligt den gällande patentlagen som tryggar samhällets vitala funktioner vid sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen förblir detsamma som i nuläget. Enligt den redogörelse som utskottet fått är betydelsen av betydelse för att samhällets alla resurser vid behov ska kunna utnyttjas för att hantera undantagsförhållanden. Det handlar om att trygga hela samhällets funktionsförmåga, och expropriationen kan gälla till exempel en uppfinning som hänförs till sjukvård eller någon annan motsvarande, för samhällets vitala funktion. Bestämmelsen gäller således inte enbart uppfinningar som är av betydelse för försvaret, alltså uppfinningar vars hemlighållande är av vikt för försvaret, utan alla uppfinningar som under krigsliknande undantagsförhållanden har en särskilt central betydelse för samhället.

I flera sakkunnigyttanden har det fästs uppmärksamhet vid att ordalydelsen i bestämmelsen om full ersättning i den föreslagna 111 § om expropriation inte är tillräckligt exakt. Sakkunniga har dessutom ansett att om paragrafen om expropriation tas in i lagen bör den också innehålla bestämmelser om förfarandet vid expropriation.

Arbets- och näringsministeriet har lämnat ekonomiutskottet ett förslag till precisering av 111 §. Utskottet har därefter begärt yttrande av en sakkunnig i statsförfattningsrätt om huruvida det råder sådan oklarhet om den preciserade paragrafens grundlagsenlighet att ekonomiutskottet i enlighet med 38 § 2 mom. i riksdagens arbetsordning ska begära utlåtande av grundlagsutskottet. Slutsatsen i sakkunnigyttandet är att det i fråga om den preciserade 111 § inte råder sådan oklarhet om ärendets grundlagsenlighet som avses i 38 § 2 mom. i riksdagens arbetsordning och som förutsätter att utlåtande begärs av grundlagsutskottet.

Ekonomiutskottet har utrett behovet av en paragraf om expropriation och alternativa lagstiftningsmetoder. Som det framförts i sakkunnigyttandena är det viktigt att patentlagstiftningen i Finland är så enhetlig som möjligt med internationella avtal. Ekonomiutskottet konstaterar att till skillnad från bestämmelserna om tvångslicensiering är bestämmelserna om expropriation rent nationella och baserar sig inte på internationella avtal som är förpliktande för Finland. Utskottet anser att det mest ändamålsenliga alternativet är innehållet i den föreslagna 111 §, så som det preciserats under utskottsbehandlingen, tas in i den beredskapslag som för närvarande är under beredning. Utskottet föreslår därför att paragrafen om expropriation stryks ur lagförslaget. *(Utskottets förslag till uttalande)*

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Övrigt

Meddelande av patent även om en uppfinning blivit allmänt tillgänglig

I 14 § i lagförslaget föreslås bestämmelser om en så kallad nyhetsfrist, det vill säga att en uppgift om en uppfinning som blivit allmänt tillgänglig före ingivningsdagen för patentansökan i vissa fall inte utgör något hinder mot att patent meddelas på uppfinningen. Att en uppgift om en uppfinning blivit allmänt tillgänglig utgör enligt propositionsmotiven inte något hinder mot att patent meddelas på uppfinningen, även om den inte är ny, om sökanden ger in patentansökan inom föreskriven tid från det att uppgiften om uppfinningen blev allmänt tillgänglig. I ett sakkunnigyttrande har det framförts att utöver uppfinningens nyhet bör också uppfinningshöjden nämnas i propositionsmotiven. Ekonomiutskottet anser i likhet med sakkunnigyttrandet att trots att en uppfinning blivit offentlig i förtid på det sätt som avses i 14 §, kan det inte utgöra ett hinder mot att uppfinningen ska uppfylla kraven på nyhet och uppfinningshöjd, eftersom de båda är väsentliga för meddelande av patent. Vid tillämpningen av den föreslagna 14 § är granskningen av uppfinningshöjd dock sekundär i förhållande till nyhetsgranskningen. Exempelvis är rubriken för artikel 55 i den svenska översättningen av Europeiska patentkonventionen (EPC) ”offentliggörande som ej utgör nyhetshinder”. Ekonomiutskottet anser därför att de föreslagna bestämmelserna inte behöver ändras.

Partiell ogiltigförklaring av patent

Det har i några sakkunnigyttranden påpekats att den föreslagna 113 § om ogiltigförklaring av patent och om partiell ogiltighet är oklar. Enligt ordalydelsen i den föreslagna paragrafen blir det inte klart om domstolen kan förklara ett patent partiellt ogiltigt, ifall domstolen anser att de åberopade ogiltighetsgrunderna endast är tillräckliga för att förklara patentet partiellt ogiltigt, men patenthavaren inte har begärt att patentets skyddsomfång ska begränsas i enlighet med de ändrade patentkraven.

Som det konstateras i specialmotiveringen är syftet med 113 § att ge patenthavaren en möjlighet att försvara sig mot en talan om ogiltighet i samband med handläggningen av denna talan. Avsikten med de föreslagna bestämmelserna är inte att avvika från rättegångsbalkens normsystem för en civilprocess, och käranden kan fortfarande med stöd av de allmänna civilprocessbestämmelserna i sin talan yrka att patentet ska ogiltigförklaras endast partiellt. Å andra sidan innebär de föreslagna bestämmelserna inte heller att ett patent inte under några omständigheter kan förklaras partiellt ogiltigt enbart på grundval av de omständigheter som åberopats och styrkts i målet och utan att någondera parten har lagt fram ändrade patentkrav, om detta är möjligt enligt processrättens allmänna principer.

Marknadsdomstolen har i sitt yttrande föreslagit att slutet av 113 § 3 mom. om att förklara ett patent partiellt ogiltigt kompletteras med ett omnämnande av att de ändrade patentkraven ska vara tydliga och koncisa. Ekonomiutskottet konstaterar att den föreslagna preciseringen är förenlig med syftet med lagförslaget och att avsikten är att också de ändrade patentkraven ska vara tydliga och koncisa på det sätt som avses i 29 §. Utskottet föreslår att bestämmelsen preciseras till denna del.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Bestämmelse om gottgörelse och skadestånd

I några sakkunnigyttranden uttrycktes oro över att de föreslagna bestämmelserna om skadestånd och gottgörelse inte helt motsvarar artikel 13 i det så kallade genomförandedirektivet om immateriella rättigheter 2004/48/EG. Ekonomiutskottet hänvisar till specialmotiveringen i propositionen, där det konstateras att det föreslagna 135 § 1 mom. grundar sig på artikel 13 i genomförandedirektivet. Avsikten är således att bestämmelsen ska tolkas i överensstämmelse med den artikeln.

Provisoriskt patentskydd

I 137 § föreslås bestämmelser om provisoriskt skydd och i 89 § bestämmelser om provisoriskt skydd för en ansökan om europeiskt patent. Med provisoriskt skydd avses ett begränsat skydd för sökanden efter att ansökan om patent har blivit offentlig och före patent meddelats. Om patent meddelas, ska bestämmelserna om patentintrång tillämpas redan under ansökningstiden från det att ansökan har blivit offentlig.

I ett sakkunnigyttrande har det framförts att det i propositionen inte preciseras vilka rättsmedel sökanden har tillgång till när det provisoriska skyddet gäller och att ordalydelsen i bestämmelserna inte utesluter andra rättsmedel än de som avses i straff- och skadeståndsbestämmelserna.

Enligt inkommen utredning har det i marknadsdomstolens rättspraxis ansetts att ett provisoriskt skydd inte medför verkställbara rättigheter (förbuds rätt) innan patentet meddelas. Utifrån de föreslagna ordalydelseerna i 89 och 137 § är det klart att bestämmelserna om patentintrång tillämpas på grundval av det provisoriska skyddet, om patent senare meddelas. Ekonomiutskottet konstaterar att de föreslagna paragraferna motsvarar marknadsdomstolens tolkningslinje.

Lagens ikraftträdande

I ett sakkunnigyttrande har det framförts att avsikten ursprungligen har varit att i beredningen av totalreformen av patentlagen samtidigt revidera såväl patentlagen som lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar och lagen om nyttighetsmodellrätt. Lagberedningen har dock delats in i separata projekt, vilket kan göra det svårt att skapa en helhetsbild av reformen. Avsikten är att propositionerna om lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar och lagen om nyttighetsmodellrätt ska lämnas till riksdagen under våren 2026. Enligt propositionen avses patentlagen träda i kraft den 1 januari 2027. De två lagar som ännu är under beredning avses träda i kraft samtidigt.

Ekonomiutskottet betonar behovet av att samordna bestämmelserna i lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar och lagen om nyttighetsmodellrätt med den reform av patentlagen som det nu fattas beslut om. Utskottet ser det också som viktigt att alla tre lagarna träder i kraft samtidigt, eftersom det underlättar genomförandet av den nya lagstiftningen vid Patent- och registerstyrelsen. Enligt utskottets uppgifter lämnas propositionerna om lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar och lagen om nyttighetsmodellrätt till riksdagen först på

Betänkande EkUB 12/2026 rd

sommaren eller början av hösten 2026. Utskottet anser därför att det är ändamålsenligt att ikraftträdandet av patentlagen senareläggs med ett halvt år.

DETALJMOTIVERING

16 §. Ensamrätt till direkt utnyttjande. I ett sakkunnigyttrande har det föreslagits att paragrafens ordalydelse ändras så att bestämmelsen mer exakt motsvarar artikel 28 i TRIPS-avtalet och 3 kap. 1 § i Sveriges patentlag, där det inte nämns något om patenthavarens utnyttjanderätt. Ekonomiutskottet föreslår att det inledande stycket preciseras så att ensamrätten till ett patent innebär att ingen tredje part får utnyttja uppfinningen utan patenthavarens lov.

106 §. Tvångslicens för beroende uppfinningar. I ett sakkunnigyttrande har det påpekats att ordalydelsen i den föreslagna bestämmelsen är oklar, eftersom det inte tillräckligt tydligt framgår vilken uppfinning (beroende uppfinning eller annan uppfinning) som ska uppfylla villkoren för tvångslicens. Utskottet föreslår att 1 mom. preciseras så att det tydligare framgår av bestämmelsen att den beroende uppfinningen ska uppfylla villkoren för tvångslicens.

111 §. Expropriation. Utskottet föreslår att paragrafen om expropriation stryks ur patentlagen och att behövliga bestämmelser tas in i beredskapslagen i samband med revideringen av den lagen. Ekonomiutskottet föreslår att det i paragrafen i stället för expropriation föreskrivs om ett undantag från det förfarande som föreskrivs i 110 § 1 mom., enligt vilket tvångslicens får meddelas endast den som innan ett yrkande som gäller tvångslicens framställs bevisligen har försökt få licens för en patentskyddad uppfinning på skäliga affärsmässiga villkor.

Den föreslagna nya bestämmelsen om undantag på grund av ytterst brådskande omständigheter grundar sig på artikel 31 b i TRIPS-avtalet. Enligt den artikeln kan man frångå kraven att på skäliga affärsmässiga villkor erhålla rättighetshavarens samtycke endast i händelse av en nationell nödsituation eller andra extrema nödsituationer eller vid offentlig, icke kommersiell användning. Möjligheten till undantag på grund av brådskande omständigheter nämns i specialmotiveringen till 49 § i den gällande patentlagen (RP 161/1995 rd), men den har inte skrivits in i lagen.

Avsikten är att den föreslagna paragrafen till sitt sakinhåll ska motsvara artikel 31 b i TRIPS-avtalet. Eftersom artikel 31 b i TRIPS-avtalet inte som sådan lämpar sig som en del av patentlagen, har ordalydelsen till vissa delar ändrats till exempel så att ”offentlig, icke-kommersiell användning” har ersatts med formuleringen ”tryggande av ett allmänt intresse av synnerlig vikt”. Ett allmänt intresse av synnerlig vikt kan gälla till exempel folkhälsan, miljöskyddet eller försörjningsberedskapen.

113 §. Ogiltighetsgrunder. Utskottet föreslår att 3 mom. preciseras så att också de ändrade patentkraven ska vara tydliga och koncisa på det sätt som krävs i 29 §.

135 §. Gottgörelse och skadestånd. Utskottet föreslår en teknisk korrigerings som gäller terminologin i 2 mom. i den finska språkdräkten.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

137 §. Provisoriskt patentskydd. Utskottet föreslår en teknisk korrigerings som gäller terminologin i 1 mom. i den finska språkdräkten.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 204/2025 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Utskottets ändringsförslag

Patentlag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Patent

Den fysisk person som har gjort en uppfinning, eller den till vilken uppfinnarens rätt har övergått, kan på ansökan beviljas patent på uppfinningen och därigenom få ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *nationell patentansökan* en ansökan genom vilken ett patent som gäller enbart i Finland söks hos Patent- och registerstyrelsen,
- 2) *internationell patentansökan* en ansökan som har gjorts i enlighet med ett internationellt system som grundar sig på konventionen om patentsamarbete (FördrS 58/1980),
- 3) *europiskt patent* ett patent som Europeiska patentverket har meddelat i enlighet med den europeiska patentkonventionen (FördrS 8/1996),

Betänkande EkUB 12/2026 rd

4) *tilläggskydd* förlängd skyddstid för ett patent som skyddar ett läkemedel eller ett växtskyddsmedel,

5) *prioritet* rätt att ge in en senare patentansökan som avser samma uppfinning så att denna ansökan anses vara gjord samtidigt som sökandens tidigare ansökan,

6) *prioritetsdag* ingivningsdagen för den ansökan som prioriteten grundar sig på,

7) *nyhetsgranskning* granskning genom vilken patentmyndigheten utreder uppfinningens nyhet.

2 kap.

Villkor för patenterbarhet

3 §

Patenterbara uppfinningar

Patent kan meddelas på en uppfinning inom vilket teknikområde som helst, om inte något annat följer av denna lag.

Som en patenterbar uppfinning anses inte det som enbart är

- 1) en upptäckt, vetenskaplig teori eller matematisk metod,
- 2) en konstnärlig skapelse,
- 3) en plan, regel eller metod för intellektuell verksamhet, för spel eller för affärsverksamhet,
- 4) ett datorprogram, eller
- 5) en presentation av information.

4 §

Växter och djurraser

Patent meddelas inte på växter eller djurraser. Uppfinningar som avser växter eller djur är dock patenterbara, om uppfinningens genomförbarhet inte är tekniskt begränsad till en viss växtsort eller djurras. Det i denna lag avsedda begreppet växtsort definieras i artikel 5 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt.

5 §

Biologiska och mikrobiologiska förfaranden

Patent meddelas inte på ett väsentligen biologiskt förfarande för framställning av växter eller djur eller på en växt eller ett djur som uteslutande framställts genom ett väsentligen biologiskt förfarande. Ett förfarande för framställning av växter eller djur anses i denna lag vara väsentligen biologiskt, om det i sin helhet består av korsning eller urval eller andra naturliga företeelser. Det som anges ovan begränsar inte patenterbarheten hos sådana uppfinningar som avser ett mikrobiologiskt förfarande eller andra tekniska förfaranden eller en produkt som har framställts genom dessa förfaranden.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Med *mikrobiologiskt förfarande* avses i denna lag ett förfarande som använder sig av, utförs på eller framställer ett mikrobiologiskt material.

6 §

Biologiskt material

Patent kan meddelas på en uppfinning, om den avser en produkt som består av eller innehåller biologiskt material eller ett förfarande genom vilket biologiskt material framställs, bearbetas eller används. Ett biologiskt material som isolerats från sin naturliga miljö eller framställts genom ett tekniskt förfarande kan vara föremål för en uppfinning även om det förekommer i naturen.

Med *biologiskt material* avses i denna lag material som innehåller genetisk information och som kan reproducera sig självt eller som kan reproduceras i ett biologiskt system.

7 §

Människokroppen och dess beståndsdelar

Människokroppen i dess olika bildnings- och utvecklingsstadier eller enbart upptäckten av en genskvens, en delsekvens av en gen eller någon annan beståndsdel av människokroppen kan inte utgöra en patenterbar uppfinning.

En från människokroppen isolerad eller på annat sätt genom ett tekniskt förfarande framställd genskvens, delsekvens av en gen eller någon annan beståndsdel av människokroppen kan trots vad som föreskrivs i 1 mom. utgöra en patenterbar uppfinning, även om denna beståndsdelens struktur är identisk med strukturen hos en naturlig beståndsdel.

8 §

Kirurgiska, terapeutiska och diagnostiska förfaranden

Patent meddelas inte på ett sådant förfarande för kirurgisk eller terapeutisk behandling eller för diagnostisering som ska utövas på människor eller djur. Det som anges ovan utgör dock inget hinder mot att patent meddelas på ämnen, blandningar eller andra produkter som är avsedda att användas vid ett förfarande av ovan angivet slag.

9 §

Uppfinningar som strider mot allmän ordning och god sed

Patent meddelas inte på en uppfinning vars kommersiella utnyttjande skulle strida mot allmän ordning eller god sed. Ett kommersiellt utnyttjande av en uppfinning ska inte anses strida mot allmän ordning eller god sed endast på den grunden att det är förbjudet i lag.

Vid tillämpningen av 1 mom. är särskilt följande uppfinningar inte patenterbara:

- 1) förfaranden för kloning av mänskliga varelser,
- 2) förfaranden för ändring i den genetiska identiteten hos mänskliga könsceller,
- 3) användning av mänskliga embryon för industriella eller kommersiella ändamål, och

Betänkande EkUB 12/2026 rd

4) sådana förfaranden för ändring i den genetiska identiteten hos djur som sannolikt kan förorsaka dem lidande utan att de medför några påtagliga medicinska fördelar för människor eller djur, samt djur som framställs genom sådana förfaranden.

10 §

Villkor för meddelande av patent

Patent kan meddelas endast på en uppfinning som är ny, har uppfinningshöjd och är industriellt tillämpbar.

11 §

Nyhet

En uppfinning är ny om den inte tillhör i 13 § avsedd känd teknik.

Kravet på att uppfinningen ska vara ny hindrar inte att patent meddelas på ett känt ämne eller en känd blandning för användning vid ett förfarande som avses i 8 §, om användningen av ämnet eller blandningen inte är känd vid ett förfarande av detta slag.

Kravet på att uppfinningen ska vara ny hindrar inte heller att patent meddelas på ett känt ämne eller en känd blandning för användning vid något specifikt förfarande som avses i 8 §, om användningen av ämnet eller blandningen inte är känd vid detta specifika förfarande.

12 §

Uppfinningshöjd

En uppfinning har uppfinningshöjd, om den med hänsyn till känd teknik inte ligger nära till hands för en yrkesperson inom branschen i fråga.

13 §

Känd teknik

Som känd teknik anses allt som har blivit offentligt före patentansökans ingivningsdag eller prioritetsdag.

Utöver vad som nämns ovan anses även innehållet i en nationell patentansökan som i enlighet med bestämmelserna i 48 § blir offentlig på patentansökans ingivningsdag eller därefter tillhöra känd teknik, om dess ingivningsdag eller prioritetsdag infaller före patentansökans ingivningsdag eller prioritetsdag. Innehållet i den tidigare ansökan beaktas dock inte vid bedömningen av uppfinningshöjden enligt 12 §.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i 2 mom. har samma verkan som en nationell patentansökan även

1) en ansökan om nyttighetsmodellrätt, om den senare blir offentlig i enlighet med 18 § i lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991),

Betänkande EkUB 12/2026 rd

2) en internationell patentansökan som fullföljs i Finland i enlighet med 74 § eller i enlighet med 45 d § i lagen om nyttighetsmodellrätt eller tas upp till handläggning i enlighet med 81 § i denna lag och som blir offentlig med stöd av 48 § eller med stöd av 18 § i lagen om nyttighetsmodellrätt,

3) en ansökan om europeiskt patent som gäller Finland, om den publiceras i enlighet med den europeiska patentkonventionen.

14 §

Meddelande av patent även om en uppfinning blivit allmänt tillgänglig

Patent kan meddelas även om en uppfinning inom sex månader före ingivningsdagen för patentansökan blivit allmänt tillgänglig

1) till följd av ett uppenbart missbruk i förhållande till sökanden eller någon som sökanden har fått sin rätt från, eller

2) genom att sökanden eller någon som sökanden fått sin rätt från har förevisat uppfinningen vid en sådan officiell eller officiellt erkänd internationell utställning som avses i den i Paris den 22 november 1928 slutna konventionen om internationella utställningar (FördrS 36/1937).

15 §

Industriell tillämpbarhet

En uppfinning är industriellt tillämpbar om den kan tillverkas industriellt eller användas inom något slag av industri.

3 kap.

Ensamrätt

16 §

Ensamrätt till direkt utnyttjande

Ensamrätten till ett patent innebär att ingen **tredje part** utan patenthavarens lov får utnyttja uppfinningen genom att

1) tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden eller använda en patentskyddad produkt eller föra in eller inneha en sådan produkt för något av dessa ändamål,

2) använda ett patentskyddat förfarande eller, om den som utnyttjar uppfinningen känner till eller borde ha känt till att förfarandet inte får användas utan patenthavarens lov, bjuda ut det för användning i Finland, eller

3) bjuda ut, släppa ut på marknaden eller använda en produkt som framställts direkt genom ett patentskyddat förfarande eller föra in eller inneha en sådan produkt för något av dessa ändamål.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

17 §

Ensamrätt till indirekt utnyttjande

Den ensamrätt som ett patent medför innebär även att ingen annan än patenthavaren utan dennes lov får utnyttja uppfinningen genom att erbjuda eller tillhandahålla någon som inte har rätt att utnyttja uppfinningen sådant medel för uppfinningens utövande i Finland som hänför sig till något väsentligt i uppfinningen, om den som erbjuder eller tillhandahåller medlet känner till eller borde ha känt till att medlet är lämpat och avsett att användas vid utövande av uppfinningen.

Om medlet är en vara som allmänt förekommer i handeln, gäller det som anges i 1 mom. endast om den som erbjuder eller tillhandahåller medlet försöker påverka mottagaren till en handling som avses i 16 §.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna paragraf ska såsom berättigad att utnyttja en uppfinning inte anses den som utnyttjar uppfinningen på ett sätt som avses i 18 § 1 mom. 1, 3 eller 4 punkten eller i 20 § 1 mom.

18 §

Undantag från ensamrätten

Den genom patent förvärvade ensamrätten gäller inte

- 1) sådant utnyttjande av en uppfinning som inte sker yrkesmässigt,
- 2) utnyttjande av en patentskyddad produkt som av patenthavaren eller med dennes samtycke släppts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte patenthavaren har berättigade grunder att motsätta sig ytterligare utsläppande på marknaden av produkten,
- 3) utnyttjande av uppfinningen för experiment som avser själva uppfinningen,
- 4) undersökningar eller prövningar eller åtgärder som föranleds av de praktiska krav som behövs för ansökan om försäljningstillstånd för ett läkemedelspreparat och som gäller en sådan uppfinning som hänför sig till läkemedelspreparatet i fråga,
- 5) beredning på apotek av läkemedel enligt läkares förskrivning i enskilda fall eller åtgärder med läkemedel som har beretts på detta sätt,
- 6) de handlingar och den användning av insamlad information som tillåts enligt artiklarna 5 och 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/24/EG om rättsligt skydd för datorprogram,
- 7) utnyttjande av en uppfinning på ett utländskt fartyg, luftfartyg eller annat samfärdsmedel för dess behov, när det tillfälligt eller oavsiktligt kommer till Finland från en stat som är part i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/1970 och 43/1975) eller medlem i Världshandelsorganisationen,
- 8) införsel till och användning i Finland av reservdelar och tillbehör till luftfartyg för reparation av ett utländskt luftfartyg.

19 §

Omfattning av patent som skyddar biologiskt material

Det skydd som ett patent ger för ett biologiskt material som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper omfattar allt biologiskt material i identisk eller differentierad form med

Betänkande EkUB 12/2026 rd

samma egenskaper som erhålls ur det biologiska materialet genom reproduktion eller mångfaldigande.

Det skydd som ett patent ger för ett förfarande som gör det möjligt att framställa ett biologiskt material som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper, omfattar det biologiska material som direkt framställs genom detta förfarande och allt annat biologiskt material i identisk eller differentierad form med samma egenskaper som genom reproduktion eller mångfaldigande framställs från det direkt framställda biologiska materialet.

Det skydd som ett patent ger för en produkt som innehåller eller består av genetisk information omfattar, om inte något annat följer av bestämmelserna i 7 § 1 mom., allt material i vilket produkten införlivas och i vilket den genetiska informationen innefattas och utövar sin funktion.

20 §

Undantag från ensamrätten när det gäller användning av biologiskt material

Ensamrätten till ett patent omfattar inte användning av biologiskt material i syfte att odla fram, upptäcka eller utveckla nya växtsorter.

Det skydd som avses i 19 § omfattar inte biologiskt material som framställs genom reproduktion eller mångfaldigande av sådant biologiskt material som av patenthavaren, eller med dennes samtycke, har släppts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om reproduktionen eller mångfaldigandet är ett nödvändigt led i den användning för vilken det biologiska materialet har släppts ut på marknaden, förutsatt att det framställda materialet inte senare används för ytterligare reproduktion eller mångfaldigande.

Trots vad som föreskrivs i 19 § har en jordbrukare rätt att använda den skörd denne fått från patentskyddat växtförökningsmaterial för reproduktion eller mångfaldigande i det egna jordbruket, om det patentskyddade växtförökningsmaterialet har sålts eller annars saluförts av patenthavaren eller med dennes samtycke. I fråga om omfattningen av detta undantag och övriga detaljer ska bestämmelserna i artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt tillämpas.

Trots vad som föreskrivs i 19 § har en jordbrukare rätt att använda patentskyddad boskap för jordbruksändamål, om den patentskyddade avelsboskapen eller det andra animaliska reproduktionsmaterialet har sålts eller annars saluförts av patenthavaren eller med dennes samtycke. Detta undantag tillämpas på bringande av djur eller annat animaliskt reproduktionsmaterial för jordbruksverksamhet, men inte på försäljning av djur eller animaliskt reproduktionsmaterial inom ramen för eller i syfte att bedriva kommersiell reproduktionsverksamhet.

21 §

Föranvändarrätt

Den som utnyttjade en uppfinning yrkesmässigt i Finland när ansökan om patent gjordes, får trots patentet fortsätta utnyttjandet av uppfinningen med bibehållande av dess allmänna art, om inte utnyttjandet innefattade ett uppenbart missbruk i förhållande till patentsökanden eller någon som patentsökanden fått sin rätt från. Sådan rätt till utnyttjande har under motsvarande

Betänkande EkUB 12/2026 rd

förutsättningar även den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland.

Den rätt som avses i 1 mom. får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av det företag där rätten har uppkommit eller där den var avsedd att utnyttjas.

Patentets omfattning och giltighetstid

22 §

Patentskyddets omfattning

Omfattningen av det skydd som ett patent eller en patentansökan ger bestäms enligt patentkraven. Vid tolkningen av patentkraven hämtas ledning från beskrivningen av uppfinningen och ritningarna.

23 §

Patentets giltighetstid

Ett meddelat patent kan upprätthållas i 20 år från patentansökans ingivningsdag.

För att ett patent ska kunna upprätthållas krävs det att en i 12 kap. avsedd årsavgift betalas i enlighet med bestämmelserna i det kapitlet.

Rättsverkningarna av ett patent till skydd för läkemedel och växtskyddsmedel kan efter det att patentet upphört att gälla upprätthållas med ett tilläggsskydd i enlighet med bestämmelserna om tilläggsskydd i 11 kap.

24 §

Ändring av patentskyddet

Efter det att ett patent har meddelats får patentkraven inte ändras så att patentskyddet utvidgas.

4 kap.

Patentansökan och handläggning av ansökan

Patentansökan

25 §

Ansökan om patent

En nationell patentansökan görs skriftligen hos Patent- och registerstyrelsen.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

26 §

Patentansökans innehåll

Patentansökan ska innehålla

- 1) en beskrivning av uppfinningen,
- 2) ett eller flera patentkrav,
- 3) en eller flera ritningar, om det hänvisas till ritningar i beskrivningen av uppfinningen eller i patentkraven,
- 4) ett sammandrag av beskrivningen av uppfinningen, patentkraven och ritningarna.

Ansökan ska innehålla identifieringsuppgifter om uppfinnaren och sökanden. Om patent söks av någon annan än uppfinnaren eller om sökanden inte har gjort uppfinningen ensam, ska sökanden styrka sin rätt till uppfinningen.

Sökanden ska betala en ansökningsavgift. För ansökan ska det också betalas en årsavgift på det sätt som föreskrivs i 12 kap.

Närmare bestämmelser om innehållet i patentansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Språket i patentansökan

Beskrivningen av uppfinningen, eventuella texter på ritningarna, patentkraven och sammandraget ska skrivas på finska, svenska eller engelska. Om patentkraven är skrivna på engelska, ska sökanden ge in en översättning av dem till finska eller svenska innan patentet meddelas.

28 §

Tydlig och fullständig patentansökan

Uppfinningen ska i patentansökan vara så tydligt och fullständigt angiven att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av den kan utöva uppfinningen.

En uppfinning som avser ett biologiskt material eller innebär användning av ett sådant material anses i de fall som avses i 30 § vara tydligt och fullständigt angiven endast om också de övriga villkor som anges i den paragrafen är uppfyllda.

Om uppfinningen gäller en genskvens eller en delsekvens av en gen ska av patentansökan framgå hur uppfinningen kan användas industriellt.

29 §

Patentkrav

De patentkrav som framförs i patentansökan definierar den uppfinning för vilken patentskydd söks. Patentkraven ska vara tydliga, koncisa och ha stöd i beskrivningen av uppfinningen.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

30 §

Deposition av biologiskt material

Om en uppfinning avser ett biologiskt material eller om det vid utövandet av en uppfinning ska användas biologiskt material som varken är allmänt tillgängligt eller i ansökningshandlingarna kan beskrivas så att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av dessa kan utöva uppfinningen, ska ett prov av det biologiska materialet deponeras senast på ansökans ingivningsdag. Det biologiska materialet ska därefter fortlöpande finnas deponerat så att den som enligt denna lag har rätt att få prov från det biologiska materialet kan få detta i Finland.

Om ett deponerat biologiskt material upphör att vara livsdugligt eller om prov inte kan tillhandahållas från materialet av någon annan orsak, får materialet ersättas med en ny deposition av samma biologiska material. I så fall ska den nya depositionen anses gjord den dag då den tidigare depositionen gjordes.

Närmare bestämmelser om deposition av biologiskt material får utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Patentansökans ingivningsdag

Som ingivningsdag för en nationell patentansökan som Patent- och registerstyrelsen tagit emot bestämmer Patent- och registerstyrelsen den dag då följande villkor uppfylls:

- 1) av ansökan framgår att den är en patentansökan,
- 2) i ansökan ingår identifierings- eller kontaktuppgifter för sökanden, och
- 3) de handlingar som getts in i samband med ansökan innehåller antingen
 - a) en beskrivning av uppfinningen,
 - b) en ritning som avser uppfinningen, eller
 - c) en hänvisning till en tidigare gjord ansökan om patent eller nyttighetsmodell och sökanden har gett uppgifter om ingivningsdagen för ansökan om patent eller nyttighetsmodell, ansökningsnumret samt den patentmyndighet till vilken ansökan har getts in.

Om villkoren enligt 1 mom. inte uppfylls ska Patent- och registerstyrelsen ge sökanden en uppmaning att avhjälpa bristerna inom utsatt tid.

Om sökanden inom den tid som satts ut enligt 2 mom. har avhjälpt samtliga brister i ansökan för att få en ingivningsdag för ansökan, ska som ingivningsdag gälla den dag då samtliga brister har avhjälpts. Om sökanden inte har avhjälpt bristerna inom den utsatta tiden eller om sökanden inte kunnat nås inom två månader från ansökans ankomstdag, anses ansökan inte ingiven.

Om ansökan innehåller en i 1 mom. 3 punkten underpunkt c avsedd hänvisning till en tidigare gjord ansökan som har getts in till en patentmyndighet utanför Finland, ska sökanden ge in en styrkt kopia av ansökan inom fyra månader från ansökans ingivningsdag. Då ska kopian anses ha kommit in till Patent- och registerstyrelsen på ansökans ingivningsdag.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

32 §

Delar som saknas i ansökan och ändring av ingivningsdagen

Om Patent- och registerstyrelsen upptäcker att det i en ansökan som fått ingivningsdag i enlighet med 31 § saknas en eller flera sådana delar av beskrivningen av uppfinningen eller ritningarna till vilka det hänvisas i beskrivningen eller patentkraven, ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan inom två månader.

Om sökanden inom två månader från ansökans ingivningsdag eller från föreläggandet enligt 1 mom. ger in de saknade delarna av ritningarna eller av beskrivningen av uppfinningen, ska som ingivningsdag gälla den dag då samtliga saknade delar gavs in, om inte något annat följer av 3 och 4 mom.

Om sökanden återkallar i 2 mom. avsedda i efterhand ingivna delar av en ansökan inom en månad från det att de gavs in, ska den ursprungliga ingivningsdagen för ansökan gälla.

Om sökanden ger in saknade delar av en ansökan i enlighet med 2 mom. och de saknade delarna i sin helhet framgår av den tidigare ansökan från vilken prioritet har begärts på den ursprungliga ingivningsdagen, ska den ursprungliga ingivningsdagen gälla, om sökanden begär det och inom den tid som satts ut enligt 2 mom. ger in en kopia av den ansökan som prioriteten grundar sig på. Då ska kopian anses ha kommit in till Patent- och registerstyrelsen på ansökans ingivningsdag.

33 §

Ansökan som innehåller flera uppfinningar

I en och samma ansökan får det inte sökas patent på två eller flera av varandra oberoende uppfinningar.

34 §

Delning av en ansökan

Om flera uppfinningar är beskrivna i ansökan på ingivningsdagen, får sökanden dela ansökan i flera ansökningar. En ny ansökan som avser en uppfinning som avdelats från den ansökan som ligger till grund för en delad ansökan (*stamansökan*) anses ha tillkommit genom delning endast om delningen framgår av den nya ansökan när den gjordes. I en sådan ansökan ska stamansökans nummer uppges. Den nya ansökan anses vara gjord samtidigt som stamansökan.

Delning är möjlig endast innan ansökan har avgjorts slutligt.

35 §

Ändring av ansökan

En patentansökan får inte ändras på ett sådant sätt att patent söks på något som inte framgick av ansökan på dess ingivningsdag.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Handläggning av patentansökan

36 §

Diarium

Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över inkomna patentansökningar. I diariet antecknas för varje ansökan de personuppgifter som behövs för handläggningen, uppgifter om sökt patent samt åtgärder som gäller ansökan.

Ansökningshandlingarna samt andra anteckningar än sådana som gäller ansökningsnumret, sökanden, ombudet, ansökningstyp, ankomstdag, ingivningsdag, prioritet, delning och handläggning av ansökan är sekretessbelagda tills den patentansökan som gäller anteckningarna har blivit offentlig enligt 48 §.

Bestämmelser om det närmare innehållet i diariet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

Skyldighet att redovisa utländska granskningsresultat

Den som söker patent på en uppfinning, på vilken denne har sökt patent i en annan stat eller hos en internationell organisation, ska på Patent- och registerstyrelsens begäran vara skyldig att redovisa resultaten av de nyhetsgranskningar eller den prövning av förutsättningarna för patenterbarhet som andra patentmyndigheter har utfört. Någon sådan redovisningsskyldighet får dock inte krävas i fråga om en patentansökan som avses i 9 kap., om ansökan har varit föremål för internationell förberedande patenterbarhetsprövning och en rapport om denna prövning har getts in till Patent- och registerstyrelsen.

38 §

Granskning av en ansökan med flera av varandra oberoende uppfinningar

Om ansökan står i strid med bestämmelserna i 33 § så att patentkraven innehåller av varandra oberoende uppfinningar, granskar Patent- och registerstyrelsen patenterbarheten hos den uppfinning som anges först i patentkraven.

39 §

Nyhetsgranskning av internationellt slag

Patent- och registerstyrelsen ska låta en ansökan nyhetsgranskas vid en i artikel 15.5 i konventionen om patentsamarbete avsedd internationell nyhetsgranskningsmyndighet, om sökanden skriftligen begär det och betalar avgiften för granskningen inom tre månader från ansökans ingivningsdag.

Närmare bestämmelser om innehållet i begäran får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

40 §

Brister i patentansökan och avhjälpande av dem

Om sökanden inte har iakttagit bestämmelserna om ansökan, eller om Patent- och registerstyrelsen i övrigt anser att det finns hinder mot att bifalla ansökan, ska sökanden föreläggas att yttra sig eller avhjälpa bristerna. I sammandraget kan Patent- och registerstyrelsen dock, utan att höra sökanden, göra de ändringar som den anser nödvändiga.

Om sökanden inte inom en tid som anges i föreläggandet yttrar sig eller avhjälper anmärkta brister, ska ansökan avskrivas. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om denna påföljd.

En avskriven ansökan ska återupptas, om sökanden inom fyra månader efter utgången av den förelagda tiden yttrar sig eller avhjälper bristerna och inom samma tid betalar en återupptagningsavgift.

Om inte sökanden betalar årsavgift i enlighet med bestämmelserna i 12 kap., ska ansökan avskrivas utan föregående föreläggande. En ansökan som har avskrivits på denna grund får inte återupptas.

41 §

Avslag på patentansökan

Om Patent- och registerstyrelsen anser att det finns hinder mot att bifalla ansökan och sökanden har haft tillfälle att yttra sig över hindret, ska ansökan avslås, såvida det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

42 §

Bättre rätt till uppfinning

Om någon för Patent- och registerstyrelsen bevisar att han eller hon har bättre rätt till en uppfinning än patentsökanden, ska Patent- och registerstyrelsen överföra ansökan på honom eller henne, om han eller hon yrkar det. Om överföring har yrkats, får ansökan inte avskrivas, avslås eller bifallas och inte heller återkallas förrän yrkandet har prövats slutligt.

43 §

Påstående om bättre rätt till uppfinning

Om någon för Patent- och registerstyrelsen påstår att han eller hon har bättre rätt till en uppfinning än patentsökanden, och saken är oviss, får Patent- och registerstyrelsen förelägga honom eller henne att inom en viss tid väcka talan vid domstol om bättre rätt till uppfinningen vid äventyr att påståendet lämnas utan avseende vid den fortsatta prövningen av patentansökan.

Om en tvist om bättre rätt till en uppfinning är anhängig vid domstol, får ansökan inte avskrivas, avslås eller bifallas och inte heller återkallas förrän målet har avgjorts slutligt.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

44 §

Anmärkingar från tredje parter

Om det medan en patentansökan handläggs ges in en skriftlig anmärkning till Patent- och registerstyrelsen om uppfinningens patenterbarhet, ska patentsökanden underrättas om detta. Den som framställer en anmärkning blir inte part i handläggningen av ansökan.

45 §

Underrättelse om att patentansökan kan bifallas

Om ansökan är gjord i enlighet med denna lag och det inte anses finnas något hinder mot att bifalla den, ska Patent- och registerstyrelsen underrätta patentsökanden om att ansökan kan bifallas. För sökanden ska det samtidigt visas i vilken omfattning myndigheten har för avsikt att meddela patentet.

Om sökanden godkänner att patent meddelas i föreslagen omfattning ska sökanden inom två månader från den underrättelse som avses i 1 mom. betala en publiceringsavgift och, om patentkraven är på engelska, ge in en översättning av kraven till finska eller svenska.

Om sökanden inte godkänner att patent meddelas i föreslagen omfattning ska sökanden inom två månader från den underrättelse som avses i 1 mom. lägga fram ändrade patentkrav.

Om sökanden inte vidtar de åtgärder som krävs enligt 2 eller 3 mom., ska ansökan avskrivas. En ansökan som har avskrivits återupptas, om sökanden inom fyra månader från utgången av den utsatta tiden vidtar de åtgärder som krävs enligt 2 eller 3 mom. samt betalar en återupptagningsavgift.

46 §

Meddelande av patent

När patentsökanden har fullgjort det som krävs enligt 45 § 2 mom. ska Patent- och registerstyrelsen bifalla ansökan, om det fortsättningsvis inte finns något hinder mot patent.

Patentet har meddelats den dag Patent- och registerstyrelsen kungjort bifallet till ansökan. Det meddelade patentet ska antecknas i Patent- och registerstyrelsens patentregister.

Meddelandet av patent kan på sökandens begäran skjutas upp högst till dess ansökan blir offentlig enligt 48 §.

47 §

Patentskrift

En patentskrift, som innehåller en beskrivning av uppfinningen, patentkraven och eventuella ritningar samt uppgifter om patenthavaren och uppfinnaren, ska av Patent- och registerstyrelsen hållas allmänt tillgänglig från och med den dag då patentet meddelades. Om patentkraven är skrivna på engelska, ska en översättning av dessa till finska eller svenska biläggas patentskriften.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Närmare bestämmelser om innehållet i patentskriften får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Patentansökningshandlingarnas offentlighet

48 §

När handlingarna blir offentliga

Handlingar som gäller patent och patentansökan är offentliga från och med den dag då patentet meddelades.

När 18 månader har förflutit från patentansökans ingivningsdag eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet begärs, ska handlingarna vara offentliga även om patent ännu inte har meddelats. Om ansökan har avskrivits eller avslagits blir dock handlingarna offentliga endast om patentsökanden begär att ansökan återupptas, söker ändring eller gör en i 144 eller 145 § avsedd framställning.

På begäran av sökanden blir handlingarna offentliga även tidigare än vad som följer av 1 mom. och 2 moment.

Närmare bestämmelser om tillgängliggörande för allmänheten av handlingar som blivit offentliga får utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 §

Rättelse av översättning

Om det finns ett fel i en översättning som har getts in i enlighet med 27 §, har patenthavaren möjlighet att ge Patent- och registerstyrelsen en rättad översättning. För en rättelse av en översättning av ett meddelat patent ska en publiceringsavgift betalas.

Om en tredje part, innan en rättad översättning blev gällande, i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland på ett sådant sätt som enligt den tidigare översättningen inte utgjorde ett intrång i patenthavarens rätt eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den för användarrätt som avses i 147 §.

50 §

Handlingar som innehåller företagshemligheter

Om en handling innehåller en företagshemlighet som inte gäller den uppfinning på vilken patent söks eller har meddelats, kan Patent- och registerstyrelsen på yrkande av innehavaren av företagshemligheten med stöd av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) förordna att handlingen eller en del av den inte ska vara offentlig. Om ett sådant yrkande har framställts, är handlingen eller en del av den inte offentlig förrän yrkandet avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

51 §

Offentlighet för prov som gäller biologiskt material

Om ett biologiskt material har deponerats i enlighet med 30 §, har var och en rätt att få prov från det biologiska materialet när handlingarna har blivit offentliga enligt 48 §. Trots vad som föreskrivs ovan får prov likväl inte lämnas ut till den som enligt bestämmelser i någon annan lag inte får ta befattning med det deponerade biologiska materialet. Prov lämnas inte heller ut till någon vars befattning med provet med hänsyn till dess skadebringande egenskaper kan vara förbunden med en påtaglig risk.

Begäran om att få ett prov ska framställas skriftligen till Patent- och registerstyrelsen.

Till dess patent har meddelats eller inom 20 år från patentansökans ingivningsdag, om patentansökan har avgjorts slutligt utan att ha lett till patent och om patentsökanden begär det, får ett prov från depositionen med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. lämnas ut endast till en oberoende sakkunnig. Begäran ska framställas till Patent- och registerstyrelsen inom 16 månader från patentansökans ingivningsdag eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet har begärts.

Närmare bestämmelser om innehållet i 1 och 3 mom. avsedda begäranden och om de förfaranden som hänför sig till lämnande av prov får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 kap.

Prioritet

52 §

Prioritet från en tidigare ansökan

Vid bedömningen av uppfinningens nyhet och uppfinningshöjd i enlighet med bestämmelserna i 10–12 § och vid tillämpningen av bestämmelserna om föranvändarrätt i 21 § ska en ansökan på begäran av patentsökanden anses gjord samtidigt med sökandens tidigare ansökan som avser samma uppfinning, om den tidigare ansökan har gjorts inom tolv månader före patentansökans ingivningsdag.

Prioritet kan fås från en tidigare

- 1) ansökan som avser patent eller nyttighetsmodellrätt som meddelas i Finland,
- 2) ansökan som avser patent, uppfinnarcertifikat eller nyttighetsmodellrätt i en annan stat som är ansluten eller ett annat område som är anslutet till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten eller till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/1995), eller
- 3) ansökan som avser patent, uppfinnarcertifikat eller nyttighetsmodellrätt som gjorts någon annanstans än i en stat som är ansluten eller ett område som är anslutet till de fördrag som avses i 2 punkten, om det i staten eller området i fråga medges motsvarande prioritet från en nationell patentansökan och om den gällande lagstiftningen där i huvudsak stämmer överens med ovannämnda fördrag.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

53 §

Grund för prioritet

Prioritet får endast grundas på den första ansökan som uppfinningen har angetts i. Om den som har gjort den första ansökan eller dennes rättsinnehavare senare till samma patentmyndighet har gett in en ansökan som avser samma uppfinning, får den senare ansökan åberopas som prioritetsgrundande under förutsättning att den tidigare ansökan när den senare ansökan ges in dels återkallats, avskrivits eller avslagits utan att ha blivit offentlig, dels inte är förenad med någon rätt som grundas på den eller har utgjort grund för någon rätt till prioritet. Om prioritet har fåtts på grund av den senare ansökan, får den tidigare ansökan inte längre åberopas som prioritetsgrund.

54 §

Delprioritet och flera prioriteter

Prioritet kan fås även för en del av en ansökan.

Prioritet kan för en och samma ansökan begäras på basis av flera ansökningar, även om de avser olika stater eller områden.

55 §

Prioritet vid delade ansökningar

Om en patentansökan delas i enlighet med 34 §, ska en begäran om prioritet för stamansökan utan särskild begäran gälla även för en ny ansökan som uppkommer genom delningen.

56 §

Begäran om prioritet

För att få prioritet ska sökanden skriftligen begära prioritet i patentansökan eller inom 16 månader från ingivningsdagen för den första ansökan som åberopas som grund för prioriteten.

Sökanden kan inom den ovan angivna tiden till ansökan lägga till en begäran om prioritet eller göra rättelser i begäran genom en anmälan om detta till Patent- och registerstyrelsen. Om tillägget eller rättelsen orsakar en ändring av den tidigare prioritetsdagen, ska anmälan göras inom 16 månader både från den ursprungliga tidigare prioritetsdagen och från den ändrade prioritetsdagen. Om fristen på 16 månader har gått ut, men fyra månader ännu inte har förflutit från ansökans ingivningsdag, kan sökanden göra en anmälan inom dessa fyra månader.

Sökanden kan inte begära prioritet eller göra rättelser i en redan framställd begäran om prioritet efter det att ansökan har blivit offentlig enligt 48 §.

Om det är fråga om en internationell patentansökan ska begäran om prioritet samt en anmälan om ett tillägg eller en rättelse av en begäran om prioritet göras till den i 72 § avsedda mottagande myndigheten eller till den internationella byrån vid Världspannsorganisationen för den intellektuella äganderätten.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Sökanden kan återkalla en begäran om prioritet genom en skriftlig anmälan.

57 §

Handlingar som ska ges in

En sökande som begärt prioritet ska inom 16 månader från den dag från vilken prioritet begärs till Patent- och registerstyrelsen ge in ett intyg om ansökans ingivningsdag och om sökandens namn, utfärdat av den myndighet som tagit emot den ansökan som åberopas som grund för prioriteten, samt en av den myndigheten styrkt kopia av ansökan. Kopian ska ges in i den form som Patent- och registerstyrelsen bestämmer.

Om intyget eller kopian inte har getts in inom den ovan angivna tiden, ska Patent- och registerstyrelsen ge sökanden en uppmaning att ge in handlingarna inom två månader.

När det är fråga om en internationell patentansökan ska det intyg som avses i 1 mom. dock ges in endast om Patent- och registerstyrelsen uppmanat till detta. För en sådan ansökan kan prioritetshandlingen i enlighet med regel 17.1 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete (FördrS 59/1980) även ges in till den internationella byrån vid Världspanningssystemet för den intellektuella äganderätten eller till den myndighet som tog emot ansökan eller också kan det till sistnämnda myndighet riktas en begäran om att den ska sända in prioritetshandlingen till den internationella byrån. Om det vid en internationell patentansökan har getts in en kopia av den för prioritet åberopade ansökan till den internationella byrån, får Patent- och registerstyrelsen begära en kopia och en översättning av en sådan kopia endast i enlighet med regel 17.2 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete.

Patent- och registerstyrelsen kan medge undantag från skyldigheten att ge in i 1 eller 3 mom. avsedda intyg och kopior.

58 §

Begränsningar av prioritet

Om patentsökanden inte iakttar bestämmelserna i 53–57 §, kan prioritet inte fås.

7 kap.

Invändning mot och begränsning av patent

59 §

Invändning mot patent

Andra än patenthavaren kan göra en invändning mot ett meddelat patent. Invändningen ska grunda sig på någon av de invändningsgrunder som avses i 62 §.

En invändning ska inledas på så sätt att invändningen inklusive motivering samt bevis till stöd för invändningen, invändarens identifikationsuppgifter och registernumret för det patent som invändningen gäller skriftligen ges in till Patent- och registerstyrelsen. Dessutom ska en

Betänkande EkUB 12/2026 rd

invändningsavgift betalas. En invändning ska inledas inom nio månader från den dag då patentet meddelades (*invändningstid*). Invändningen inklusive motivering ska göras på finska eller svenska.

En invändare som inte har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har rätt att företräda invändaren i invändningsärendet.

När en invändning har gjorts mot ett patent ska patenthavaren underrättas om detta och ges tillfälle att yttra sig i saken. En patenthavare som inte har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska under tiden för handläggningen av invändningen ha ett i 28 § avsett ombud.

60 §

Handläggningsspråk för invändningen

Handläggningsspråket för en invändning är finska eller svenska. Till grund för handläggningen av invändningen ligger patentet på det språk på vilket patentet har meddelats.

Om beskrivningen av uppfinningen och ritningarna i ett meddelat patent är skrivna på engelska, kan Patent- och registerstyrelsen på en begäran som framförts under invändningstiden eller av något annat särskilt skäl förelägga patenthavaren att inom utsatt tid ge in en översättning av beskrivningen av uppfinningen och ritningarna till samma språk som kraven har getts in på. Om patenthavaren inte ger in översättningen inom den utsatta tiden, kan Patent- och registerstyrelsen låta göra översättningen på patenthavarens bekostnad.

61 §

Invändning mot patent som upphört eller begränsats och återkallad invändning

Patent- och registerstyrelsen kan beakta en invändning även om patentet har upphört att gälla i enlighet med 69 eller 70 §. Patent- och registerstyrelsen ska beakta en invändning som gjorts under invändningstiden även om patentet har begränsats genom ett lagakraftvunnet beslut innan invändningen gjordes.

Patent- och registerstyrelsen kan, om det finns särskilda skäl till detta, beakta en invändning även om invändningen återkallas. Om invändaren återkallar sin invändning, kan invändaren inte söka ändring i Patent- och registerstyrelsen beslut.

62 §

Invändningsgrunder

Patent- och registerstyrelsen ska med anledning av en invändning upphäva ett patent om

- 1) den patentskyddade uppfinningen inte uppfyller de villkor som anges i 2 kap.,
- 2) den patentskyddade uppfinningen inte är så tydligt och fullständigt angiven att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av den kan utöva uppfinningen,
- 3) patentet omfattar något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, eller

Betänkande EkUB 12/2026 rd

4) patentet har meddelats på basis av en delad ansökan och patentet omfattar sådant som inte framgick av den delade ansökan på ankomstdagen.

Patent- och registerstyrelsen ska avslå en invändning om det inte finns någon i 1 mom. avsedd grund för upphävande av patentet.

63 §

Upprätthållande av patent i ändrad lydelse

Patenthavaren kan under handläggningen av invändningen ändra patentet så att det inte finns något i 62 § avsett hinder mot att upprätthålla patentet. I sådana fall ska Patent- och registerstyrelsen upprätthålla patentet i ändrad lydelse.

Ändringarna får inte medföra att patentskyddet utvidgas. Ändringarna får inte heller medföra att kraven inte längre är tydliga, koncisa och har stöd i beskrivningen av uppfinningen. Om patentkraven är skrivna på engelska, får patentet upprätthållas i ändrad lydelse endast om patenthavaren har gett in en översättning till finska eller svenska av de ändrade patentkraven.

Om patentet upprätthålls i ändrad lydelse, ska Patent- och registerstyrelsen hålla den ändrade patentskriften allmänt tillgänglig. Patenthavaren ska betala en publiceringsavgift.

64 §

Begäran om begränsning av patent

Patenthavaren kan skriftligen hos Patent- och registerstyrelsen begära att ett patent begränsas. Begäran om begränsning ska innehålla de begränsade patentkraven samt beskrivningen av uppfinningen och ritningarna. Om patentkraven är skrivna på engelska, ska en översättning av de begränsade patentkraven till finska eller svenska biläggas begäran. Patenthavaren ska betala en handläggningsavgift.

Om bestämmelserna i 1 mom. inte iaktas, ger Patent- och registerstyrelsen sökanden en uppmaning att avhjälpa bristerna inom utsatt tid. Om uppmaningen inte iaktas inom den tid som Patent- och registerstyrelsen har satt ut, avslås begäran.

Om handläggningen av en invändning mot patentet pågår eller om en i 112 § avsedd talan om ogiltighet är anhängig vid domstol, upptas begäran inte till prövning. I detta fall återbetalas handläggningsavgiften till patenthavaren.

65 §

Förutsättningar för begränsning

En förutsättning för att en begäran om patentbegränsning ska bifallas av Patent- och registerstyrelsen är att det patent som enligt begäran ska begränsas uppfyller följande villkor:

- 1) patentkraven är tydliga, koncisa och har stöd i beskrivningen av uppfinningen,
- 2) patentet omfattar inte något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, och
- 3) patentskyddet har inte utvidgats jämfört med det gällande patentet.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Om det görs en invändning mot ett patent eller väcks en talan som gäller ogiltigförklarande av ett patent efter det att begränsning har begärts, men före beslutet om begränsning, avslutas begränsningsförfarandet.

66 §

Uppskjutande av handläggningen av begäran om begränsning

Om patenthavaren hos Europeiska patentverket har begärt att ett patent ska begränsas i enlighet med artikel 105 a i den europeiska patentkonventionen, ska Patent- och registerstyrelsen skjuta upp handläggningen av en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning till dess Europeiska patentverket har fattat ett slutligt beslut i saken.

Om ett patent har utmätts eller om det pågår en tvist om överföring av ett patent, ska Patent- och registerstyrelsen skjuta upp handläggningen av en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning till dess utmätningen har förfallit eller tvisten om överföring av patentet har blivit slutligt avgjort.

67 §

Beslut om begränsning

Om Patent- och registerstyrelsen anser att det finns hinder mot att bifalla en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning, ska patenthavaren ges möjlighet att yttra sig i saken. Om Patent- och registerstyrelsen fortfarande trots yttrandet anser att begäran inte kan bifallas, ska den avslås, och patentet upprätthålls i oförändrad lydelse.

Om Patent- och registerstyrelsen anser att det inte finns något hinder mot att bifalla en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning, ska patentet begränsas enligt begäran. Ett lagakraftvunnet beslut om godkännande av en begränsning gäller från och med patentansökans ingivningsdag.

Den ändrade patentskriften, som innehåller en beskrivning av uppfinningen i det begränsade patentet, eventuella ritningar och de begränsade patentkraven samt uppgift om patenthavaren, ska av Patent- och registerstyrelsen hållas allmänt tillgänglig från och med det begränsade patentets kungörelsedag.

68 §

Återkallande av begäran om begränsning

Patenthavaren kan återkalla en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning fram till dess ett slutligt beslut om godkännande av begränsningen har fattats.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

8 kap.

Upphörande av patent

69 §

Upphörande av patent

Om årsavgiften för ett patent inte betalas i enlighet med bestämmelserna i 12 kap., upphör patentet att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

70 §

Avstående från patent

Om patenthavaren hos Patent- och registerstyrelsen skriftligen avstår från patentet, ska Patent- och registerstyrelsen förklara att patentet har upphört. Patentet upphör från och med den dag då beslutet fattades.

Om patentet är utmätt, en panträtt är antecknad i patentregistret eller en tvist om överföring av patentet är anhängig, får patenthavaren inte avstå från patentet så länge utmätningen eller panträtten består eller tvisten inte blivit slutligt avgjord.

71 §

Upphävande av patent på patenthavarens begäran

Om patenthavaren hos Patent- och registerstyrelsen skriftligen begär att patentet ska upphävas, ska Patent- och registerstyrelsen upphäva patentet i sin helhet. Patentet anses ha upphävts från och med patentansökans ingivningsdag.

Om patenthavaren hos Europeiska patentverket har begärt att ett patent ska upphävas i enlighet med artikel 105 a i den europeiska patentkonventionen, ska Patent- och registerstyrelsen skjuta upp handläggningen av en begäran om upphävande enligt 1 mom. till dess Europeiska patentverket har fattat ett slutligt beslut i saken.

Om patentet är utmätt, en panträtt är antecknad i patentregistret eller en tvist om överföring av patentet är anhängig, får patentet inte förklaras upphävt så länge utmätningen eller panträtten består eller tvisten inte blivit slutligt avgjord.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

9 kap.

Internationell patentansökan

72 §

Internationell patentansökan

En internationell patentansökan ska ges in till en sådan patentmyndighet eller internationell organisation som enligt konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen är behörig att ta emot en sådan ansökan (*mottagande myndighet*). Mottagande myndighet i Finland är Patent- och registerstyrelsen som tar emot, kontrollerar och vidarebefordrar internationella patentansökningar i enlighet med konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen. Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över mottagna internationella patentansökningar. Diariet är inte offentligt.

För en internationell patentansökan som ges in till Patent- och registerstyrelsen ska sökanden betala en vidarebefordringsavgift.

Närmare bestämmelser om ingivande av en internationell patentansökan och om därtill anknytande förfaranden vid Patent- och registerstyrelsen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

73 §

Rättsverkan av en internationell patentansökan

En internationell patentansökan för vilken den mottagande myndigheten har fastställt en ingivningsdag (*internationell ingivningsdag*) har i Finland samma verkan som en nationell patentansökan med samma ingivningsdag. Vad som i 13 § 2 mom. föreskrivs om huruvida en ansökan tillhör känd teknik ska gälla en internationell patentansökan endast om ansökan har fullföljts enligt 74 §.

74 §

Fullföljd av ansökan i Finland

Om sökanden vill fullfölja en internationell patentansökan i Finland ska sökanden inom 31 månader från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet har begärts, till Patent- och registerstyrelsen ge in en översättning av den internationella patentansökan till finska, svenska eller engelska eller, om ansökan är skriven på finska, svenska eller engelska, en kopia av ansökan. I stället för att ge in en kopia kan sökanden meddela att denne fullföljer patentansökan i den form som den har publicerats av den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten. Sökanden ska inom samma tid betala en ansökningsavgift till Patent- och registerstyrelsen. Närmare bestämmelser om översättningen av den internationella patentansökan till finska, svenska eller engelska får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Om sökanden har betalat ansökningsavgiften i enlighet med 1 mom., kan sökanden ge in den översättning eller kopia som krävs inom en ytterligare frist om två månader, förutsatt att sökanden betalar en tilläggsavgift inom den ytterligare fristen.

75 §

När en ansökan ska anses återkallad

Om sökanden inte iakttar bestämmelserna i 74 §, ska den internationella patentansökan anses återkallad i förhållande till Finland. Ansökan ska anses återkallad i förhållande till Finland även i de fall som avses i artikel 24.1 i och ii i konventionen om patentsamarbete.

76 §

Handläggning av en fullföljd ansökan

Om en internationell patentansökan har fullföljts enligt 74 §, tillämpas på ansökan och dess handläggning samma bestämmelser som de som tillämpas på handläggningen av en nationell patentansökan, om inte något annat föreskrivs i denna paragraf eller i 77–81 §.

En internationell patentansökan får inte utan begäran av sökanden tas upp till prövning före utgången av den frist som föreskrivs i 74 § 1 mom. Ansökan får inte bifallas eller avslås förrän fyra månader har förflutit från den nämnda fristen, om inte sökanden samtycker till att ansökan avgörs före det. Om patentansökan uppfyller de krav på form och innehåll som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i dessa avseenden.

77 §

Ansökans offentlighet

Bestämmelserna i 48 § 2 och 3 mom. blir tillämpliga redan innan sökanden har fullföljt den internationella patentansökan, om sökanden har fullgjort sin skyldighet enligt 74 § att ge in en översättning eller kopia av ansökan till Patent- och registerstyrelsen.

På en internationell patentansökan tillämpas det som föreskrivs i 109, 137 och 148 §, om ansökan har blivit offentlig med stöd av 1 mom.

78 §

Publicering av ansökan

Patent- och registerstyrelsen får inte utan sökandens samtycke publicera en internationell patentansökan i tryckt form eller på liknande sätt och inte heller meddela patent på en uppfinning som är föremål för en sådan ansökan förrän ansökan har publicerats av den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten eller 20 månader har förflutit från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet har begärts, den dag från vilken prioritet begärs.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

79 §

När en del av en ansökan ska anses återkallad

Om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för en internationell förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att sökanden inskränkt patentkraven efter att ha uppmanats av den myndighet som gör prövningen att antingen inskränka kraven eller betala en tilläggsavgift, ska den del av ansökan som inte har prövats anses återkallad hos Patent- och registerstyrelsen, om inte sökanden betalar den särskilda avgiften inom två månader från det sökanden tog emot en underrättelse om detta av Patent- och registerstyrelsen.

80 §

Fullföljd av ansökan med flera av varandra oberoende uppfinningar

Om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för internationell nyhetsgranskning eller förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att den myndighet som utfört granskningen eller prövningen har bedömt att ansökan omfattar av varandra oberoende uppfinningar och sökanden inte har betalat tilläggsavgifter i enlighet med bestämmelserna i konventionen om patentsamarbete, ska Patent- och registerstyrelsen pröva om bedömningen var riktig.

Om den bedömning som avses i 1 mom. anses vara riktig, ska den del av ansökan som inte varit föremål för en sådan granskning eller prövning anses återkallad hos Patent- och registerstyrelsen, om inte sökanden betalar en särskild tilläggsavgift inom två månader från Patent- och registerstyrelsens beslut. Om Patent- och registerstyrelsen anser att bedömningen inte var riktig, ska Patent- och registerstyrelsen fortsätta handläggningen av ansökan i dess helhet.

Sökanden får söka ändring i ett sådant beslut som avses i 1 mom. där Patent- och registerstyrelsen har funnit att patentansökan omfattar av varandra oberoende uppfinningar. I detta fall ska 120 § iakttas i tillämpliga delar.

Om domstolen fastställer Patent- och registerstyrelsens beslut, räknas fristen för att betala den avgift som avses i 2 mom. från det domstolens beslut vann laga kraft.

81 §

Granskning av beslut om ansökan

Om den mottagande myndigheten har vägrat att fastställa en internationell ingivningsdag för en internationell patentansökan eller meddelat att patentansökan ska anses återkallad eller att ett yrkande om att patentansökan ska omfatta Finland ska anses återkallad, ska Patent- och registerstyrelsen på begäran av sökanden pröva om detta beslut var riktigt. Detsamma gäller ett avgörande av den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten om att ansökan ska anses återkallad.

Patentsökanden ska framställa en begäran om prövning enligt 1 mom. till den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten inom två månader räknat från den tidpunkt då den mottagande myndigheten eller den internationella byrån sände en underrättelse till sökanden om det beslut som avses i 1 mom. Om sökanden visar att sökanden har

Betänkande EkUB 12/2026 rd

tagit emot underrättelsen mer än sju dagar efter den dag då underrättelsen har daterats, förlängs fristen med lika många dagar som har förflutit från dateringen till dess sökanden tog emot underrättelsen. Fristen förkortas likväl med de ovan nämnda sju dagarna. Sökanden ska inom samma tid till Patent- och registerstyrelsen ge in en i 74 § avsedd översättning och betala en ansökningsavgift.

Om Patent- och registerstyrelsen anser att det beslut som den mottagande myndigheten eller den internationella byrån vid Världsgenerationen för den intellektuella äganderätten fattat är en följd av den mottagande myndighetens eller den internationella byråns misstag eller försummelse, ska Patent- och registerstyrelsen handlägga ansökan i enlighet med 4 kap. Om en internationell ingivningsdag inte har fastställts av den mottagande myndigheten, ska ansökan anses ingiven den dag som enligt Patent- och registerstyrelsen borde ha fastställts som internationell ingivningsdag. Om ansökan uppfyller de krav på form och innehåll som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i dessa avseenden.

Bestämmelserna i 13 § 2 mom. tillämpas på en ansökan som har tagits upp till handläggning enligt 3 mom., om ansökan blir offentlig enligt 48 §.

10 kap.

Europeiska patent

82 §

Ansökan

En ansökan om europeiskt patent ska ges in till Europeiska patentverket. En sådan ansökan kan också ges in till Patent- och registerstyrelsen som vidarebefordrar den till Europeiska patentverket. En europeisk avdelad ansökan enligt artikel 76 i den europeiska patentkonventionen ska alltid ges in direkt till Europeiska patentverket.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på ett europeiskt patent och en ansökan om europeiskt patent som omfattar Finland.

83 §

Europeiskt patent med enhetlig verkan

Med ett *europeiskt patent med enhetlig verkan* avses ett sådant europeiskt patent som har en enhetlig verkan med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd.

Ett europeiskt patents enhetliga verkan registreras i registret för enhetligt patentskydd, som administreras av Europeiska patentverket.

Bestämmelser om det skydd som ett europeiskt patent med enhetlig verkan ger finns i kapitel V i del I i avtalet om en enhetlig patentdomstol (FördrS 16/2023).

Betänkande EkUB 12/2026 rd

84 §

Rättsverkan av en ansökan om europeiskt patent

En ansökan om europeiskt patent för vilken en ingivningsdag har fastställts har i Finland samma rättsverkan som en nationell patentansökan som getts in i Finland samma dag. Om ansökan har prioritet enligt den europeiska patentkonventionen från en tidigare dag än ingivningsdagen, gäller denna prioritet även i Finland.

Vid tillämpningen av 13 § 2 mom. ska publicering enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen jämföras med att ansökan blir offentlig enligt 48 §. Det som anges ovan gäller även publicering som avses i artikel 153.3 eller 153.4 i den europeiska patentkonventionen, om denna publicering jämföras med publicering enligt artikel 93.

Om en ansökan om europeiskt patent eller ett yrkande om att en sådan ansökan ska omfatta Finland återkallas, har detta samma verkan som återkallelse av en nationell patentansökan. Detsamma gäller situationer då en sådan återkallelse ska anses ha skett i enlighet med den europeiska patentkonventionen och handläggningen av ansökan inte har återupptagits enligt artikel 121 i den konventionen.

Om en ansökan om europeiskt patent avslås, har detta samma verkan som ett avslag på en nationell patentansökan.

85 §

Rättsverkan av europeiska patent

Ett europeiskt patent är meddelat när Europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats. Ett europeiskt patent för Finland har samma rättsverkan som ett patent som meddelats av Patent- och registerstyrelsen och på det tillämpas de bestämmelser som gäller patent som har meddelats i Finland, om patentet valideras i Finland i enlighet med 86 § och om inte något annat föreskrivs i detta kapitel.

En invändning mot ett europeiskt patent ska göras till Europeiska patentverket i enlighet med artikel 99 i den europeiska patentkonventionen.

Om Europeiska patentverket har begränsat ett europeiskt patent eller helt eller delvis har upphävt ett europeiskt patent, har detta samma verkan som motsvarande åtgärder i Finland. För att ett patent ska kunna upprätthållas som begränsat eller delvis upphävt i Finland förutsätts dessutom åtgärder enligt 86 §.

Om ett ärende som gäller ett europeiskt patent ska handläggas i den enhetliga patentdomstolen, gäller för det skydd som det europeiska patentet ger bestämmelserna i kapitel V i del I i avtalet om en enhetlig patentdomstol.

86 §

Validering i Finland

Ett europeiskt patent har rättsverkan i Finland, om patenthavaren inom tre månader från den dag då Europeiska patentverket kungjorde att det europeiska patentet har meddelats eller

Betänkande EkUB 12/2026 rd

upprätthållits i begränsad eller ändrad lydelse till Patent- och registerstyrelsen ger in en översättning av det europeiska patentet och betalar en avgift för publiceringen av översättningen.

En översättning av patentkraven i fråga om ett europeiskt patent ska ges in på finska. Om ett patent har meddelats på tyska eller franska, ska det av beskrivningen av uppfinningen och eventuella ritningar ges in en översättning till finska eller engelska. Av beskrivningen av uppfinningen och eventuella ritningar får det alltid ges in en översättning till finska. Om patenthavarens eget språk är svenska, får ovannämnda översättningar vara på svenska. Översättningar av ett europeiskt patent som har upprätthållits i begränsad eller ändrad lydelse ska ges in på det språk på vilket det ursprungliga patentet har validerats i Finland.

Om innehavaren av ett europeiskt patent har begärt registrering av enhetlig verkan men begäran har avslagits, kan de åtgärder som avses i 1 mom. vidtas inom tre månader från den dag då ändring inte längre kan sökas i avgörandet.

Om enhetlig verkan har registrerats för ett europeiskt patent, saknar patenthavarens åtgärder enligt 1 mom. rättsverkan.

87 §

Offentlighet för och kungörelse av översättningar

Översättningen av ett europeiskt patent är offentlig förutsatt att Europeiska patentverket har publicerat ansökan om europeiskt patent eller kungjort sitt beslut om att patent har meddelats.

Om översättningen redan har getts in och publiceringsavgiften betalats inom utsatt tid och Europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats eller begränsats eller sitt beslut om att patentet ska upprätthållas i ändrad lydelse, ska Patent- och registerstyrelsen utan dröjsmål kungöra detta samt så snart som möjligt hålla översättningen tillgänglig för allmänheten.

Om enhetlig verkan har registrerats för ett europeiskt patent och Patent- och registerstyrelsen har kungjort att en översättning getts in i enlighet med bestämmelserna i 2 mom., ska Patent- och registerstyrelsen utan dröjsmål kungöra att patenthavarens i 86 § avsedda åtgärder saknar rättsverkan. Patent- och registerstyrelsen ska göra anteckningar om detta i patentregistret och se till att eventuella i 86 § avsedda översättningar inte längre hålls tillgängliga för allmänheten.

88 §

Återställande av rättigheter

Om den frist som avses i 86 § 1 mom. har överskridits, tillämpas vad som i 144 § föreskrivs om återställande av rättigheter som gått förlorade.

Om en tredje part, efter att den frist som avses i 86 § har löpt ut men innan ett positivt beslut om återställande av rättigheter har kungjorts i enlighet med bestämmelserna i 146 § 1 mom., i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den föranvändarrätt som anges i 147 §.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

89 §

Provisoriskt skydd för en ansökan om europeiskt patent

Om en ansökan om europeiskt patent har publicerats i enlighet med den europeiska patentkonventionen och en översättning till finska av patentkraven i den lydelse de publicerades har getts in till Patent- och registerstyrelsen, ska Patent- och registerstyrelsen hålla översättningen allmänt tillgänglig och utan dröjsmål kungöra detta. Om sökandens eget språk är svenska, får dock en översättning till svenska ges in.

Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över sådana inkomna ansökningar om europeiskt patent där översättningen getts in till Patent- och registerstyrelsen. Närmare bestämmelser om innehållet i diariet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om någon efter det att en kungörelse enligt 1 mom. har utfärdats yrkesmässigt utnyttjar en uppfinning för vilken det har sökts skydd i en ansökan om europeiskt patent, ska bestämmelserna i 16 kap. tillämpas om ansökan leder till patent för Finland. I ett sådant fall omfattar patentskyddet dock endast vad som framgår såväl av patentkraven i den lydelse de publicerades enligt 1 mom. som av patentkraven enligt patentet. Till straff får då inte dömas, och ersättning för sådant utnyttjande får bestämmas endast med stöd av 135 § 2 mom.

Bestämmelserna i 135 § 3 mom. tillämpas inte om en talan om ersättning väcks senast ett år efter det att tiden för att invända mot patentet har gått ut. Bestämmelserna i det momentet tillämpas inte heller om ersättningstalan väcks senast ett år efter det att Europeiska patentverket har beslutat att patentet ska upprätthållas trots att en invändning har gjorts.

90 §

Rättelse av översättning

Om patenthavaren till Patent- och registerstyrelsen ger in en rättelse av en översättning som avses i 86 § och betalar en avgift för publicering av den rättade översättningen, gäller denna i stället för den tidigare. Efter att en rättelse har getts in och avgift betalats och om den ursprungliga översättningen är offentlig, ska Patent- och registerstyrelsen utan dröjsmål kungöra rättelsen och så snart som möjligt hålla kopior av den rättade översättningen allmänt tillgängliga.

Om patentsökanden ger in en rättelse av en översättning som avses i 89 § 1 mom., ska Patent- och registerstyrelsen utan dröjsmål kungöra rättelsen på finska och svenska och hålla den rättade översättningen allmänt tillgänglig. Efter kungörelsen gäller den rättade översättningen i stället för den tidigare.

Om en tredje part, innan en rättad översättning blev gällande, i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland på ett sådant sätt som enligt den tidigare översättningen inte utgjorde ett intrång i sökandens eller patenthavarens rätt eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den föranvändarrätt som anges i 147 §.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

91 §

Återställande av rättigheter vid Europeiska patentverket

Om patentsökanden eller patenthavaren inte har iakttagit en frist som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen, men Europeiska patentverket med stöd av artikel 122 i den europeiska patentkonventionen förklarar att rättsförlust inte har skett, har detta samma verkan även i Finland.

Om en tredje part efter det att rättsförlusten skedde, men innan Europeiska patentverket har kungjort den förklaring som avses i 1 mom., i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den för användarrätt som avses i 147 §.

92 §

För användarrätt till följd av beslut av Europeiska patentverkets besvärskammare

Om en tredje part i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte efter Europeiska patentverkets besvärskammares beslut, men innan ett beslut som gäller en begäran om omprövning i Europeiska patentverkets stora besvärskammare har publicerats, får den tredje parten den för användarrätt som avses i 147 §.

93 §

Omvandling till nationell ansökan

Om en ansökan om europeiskt patent ska anses återkallad därför att den inte har kommit in till Europeiska patentverket från den mottagande nationella patentmyndigheten inom utsatt tid, ska ansökan på sökandens begäran omvandlas till en nationell patentansökan förutsatt att

- 1) begäran ges in till den myndighet som tog emot patentansökan inom tre månader från det att Europeiska patentverket underrättade sökanden om att ansökan ansågs återkallad,
- 2) begäran kommer in till Patent- och registerstyrelsen inom 20 månader från ansökans ingivningsdag eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet begärs, och
- 3) sökanden betalar en ansökningsavgift och vid behov ger in en i 27 § avsedd översättning av patentansökan inom tre månader från det att Patent- och registerstyrelsen begärt dem.

Om en ansökan om europeiskt patent ska anses återkallad därför att en översättning av ansökan på handläggningsspråket inte har getts in till Europeiska patentverket inom föreskriven tid, ska ansökan på sökandens begäran omvandlas till en nationell patentansökan med iakttagande av artikel 135 i den europeiska patentkonventionen. Sökanden ska dessutom betala en ansökningsavgift och vid behov ge in en i 27 § avsedd översättning av patentansökan inom tre månader från det att Patent- och registerstyrelsen begärt dem.

Om den patentansökan som avses i 1 och 2 mom. uppfyller de krav på ansökans form som anges i den europeiska patentkonventionen och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i detta avseende.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

94 §

Årsavgifter

För ett europeiskt patent som validerats i Finland ska det betalas en årsavgift i enlighet med vad som föreskrivs i 12 kap. Om årsavgiften för ett europeiskt patent inte betalas i enlighet med 12 kap., upphör patentet att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

95 §

Europeiska patent med enhetlig verkan

På ett europeiskt patent med enhetlig verkan tillämpas i fråga om Finland bestämmelserna i 21 § om för användarrätt, bestämmelserna i 104–110 § om tvångslicens och de bestämmelser om tilläggs skydd som avses i 11 kap.

På ett europeiskt patent med enhetlig verkan, som enligt artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd som förmögenhetsobjekt ska behandlas som ett nationellt finskt patent på hela det område patentet gäller, tillämpas bestämmelserna i 103 och 150 § om överlåtelse och licens samt pantsättning samt bestämmelserna i 112 § 2 mom. och 115 §.

I 150 § avsedda anteckningar om europeiska patent med enhetlig verkan görs i det register för enhetligt patentskydd som administreras av Europeiska patentverket. Rättsverkan av eventuella anteckningar bestäms dock enligt Finlands nationella lagstiftning, om ett europeiskt patent med enhetlig verkan som förmögenhetsobjekt med stöd av den i 2 mom. nämnda artikeln behandlas som ett nationellt finskt patent.

11 kap.

Tilläggs skydd

96 §

Tilläggs skydd för läkemedel och växtskyddsmedel

Bestämmelser om tilläggs skydd finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 om tilläggs skydd för läkemedel och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96 om införande av tilläggs skydd för växtskyddsmedel.

97 §

Ansökan

En ansökan om tilläggs skydd eller förlängd giltighetstid för ett tilläggs skydd för läkemedel görs hos Patent- och registerstyrelsen. Ansökan ska göras skriftligen på finska, svenska eller engelska.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över inkomna ansökningar och register över meddelade tillägsskydd.

Närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet i fråga om tillägsskydd och om innehållet i diariet och registret får utfärdas genom förordning av statsrådet.

98 §

Ansökningsavgift och årsavgifter

För en ansökan om tillägsskydd eller förlängd giltighetstid för ett tillägsskydd för läkemedel ska det betalas en ansökningsavgift. Innehavaren av tillägsskydd ska betala en årsavgift på det sätt som föreskrivs i 12 kap. Om årsavgiften för ett tillägsskydd inte betalas i enlighet med bestämmelserna i 12 kap., upphör tillägsskyddet att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

En läkemedelstillverkare som gör en sådan anmälan som avses i artikel 5.2 b eller 5.2 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 om tillägsskydd för läkemedel ska betala en publiceringsavgift för anmälan.

12 kap.

Årsavgifter

99 §

Skyldighet att betala årsavgift och avgiftsår

Årsavgift för en patentansökan och ett patent ska betalas till Patent- och registerstyrelsen i enlighet med detta kapitel. Årsavgifter ska betalas för

- 1) en nationell patentansökan,
- 2) en internationell patentansökan som fullföljts i Finland,
- 3) ett nationellt patent,
- 4) ett europeiskt patent som validerats i Finland, dock inte för ett europeiskt patent med enhetlig verkan, och
- 5) ett tillägsskydd som meddelats av Patent- och registerstyrelsen.

För patentet och patentansökan ska det betalas en årsavgift för varje avgiftsår.

Avgiftsåret räknas första gången från patentansökans ingivningsdag och därefter årligen från den dag som följer på motsvarande kalenderdag. Avgiftsåret upphör alltid den dag som motsvarar ingivningsdagen.

Bestämmelser om följderna av att årsavgift inte betalas finns i 40, 69, 94 och 98 §.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

100 §

Förfallodag

Årsavgiften för varje avgiftsår förfaller till betalning den sista dagen i den månad under vilken årsdagen för ansökans ingivningsdag infaller. Årsavgifterna för de två första avgiftsåren förfaller dock till betalning först samtidigt med årsavgiften för det tredje avgiftsåret. Årsavgifter får inte betalas tidigare än sex månader innan de förfaller till betalning.

För en sådan i 34 § avsedd ansökan som har kommit till genom delning förfaller årsavgifterna för ett avgiftsår som har börjat före ankomstdagen för den ansökan som kommit till genom delning eller som börjar inom två månader från ankomstdagen, först den sista dagen av den andra månaden som följer på ankomstdagen.

Årsavgifterna för en internationell patentansökan förfaller till betalning först den sista dagen i den månad som infaller två månader efter den dag då ansökan fullföljdes enligt 74 § eller togs upp till handläggning enligt 81 §, om det avgiftsår som det är fråga om har börjat före den sistnämnda dagen eller börjar inom två månader därefter.

Årsavgiften får betalas inom sex månader från förfallodagen förutsatt att den betalas förhöjd.

101 §

Årsavgift för europeiskt patent

För ett europeiskt patent ska en årsavgift betalas för varje avgiftsår efter det år under vilket Europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats. Den första årsavgiften förfaller dock till betalning först den sista dagen i den tredje månaden efter den månad då patentet meddelades. Vid tillämpningen av 86 § 3 mom. förfaller dessutom den första årsavgiften till betalning först den sista dagen i den månad som infaller tre månader efter den dag då ändring inte längre kan sökas i ett avgörande om avslag på registrering av enhetligt patentskydd.

Om Europeiska patentverkets stora besvärskammare upphäver ett sådant beslut om upphävande av patentet som fattats av Europeiska patentverkets besvärskammare, förfaller årsavgiften för det avgiftsår som börjar efter besvärskammarens beslut, men senast den dag då beslutet om begäran om omprövning i den stora besvärskammaren offentliggörs, till betalning först den sista dagen i den tredje månaden efter den senare dagen.

102 §

Årsavgift för tilläggskydd

För tilläggskydd ska det betalas en årsavgift för varje avgiftsår som börjar efter utgången av patentets giltighetstid.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

13 kap.

Licensering av patent

103 §

Licens

Patenthavaren kan ge någon annan tillstånd att yrkesmässigt utnyttja en patentskyddad uppfinning (*licens*).

En licenstagare får överlåta sin rätt vidare endast om det har avtalats om det med patenthavaren.

104 §

Tvångslicens

Domstolen kan på talan bevilja någon annan än patenthavaren eller dennes lagliga licenstagare tillstånd att utöva en patentskyddad uppfinning (*tvångslicens*), om förutsättningarna enligt denna lag uppfylls.

Domstolen bestämmer också i vilken omfattning uppfinningen får utnyttjas samt fastställer ersättningen och övriga villkor för tvångslicensen. När väsentligen ändrade förhållanden kräver det, kan domstolen på yrkande av endera parten upphäva tvångslicensen eller fastställa nya villkor för den.

105 §

Tvångslicens vid utebliven utövning

Om det har gått tre år från det att patentet meddelades och samtidigt fyra år från patentansökans ingivningsdag och uppfinningen inte utövas eller bringas till användning i Finland i skälig utsträckning, kan den som i Finland vill utöva uppfinningen få tvångslicens till denna, om det saknas godtagbar anledning till att uppfinningen inte utövas.

Vid tillämpningen av 1 mom. jämföras med utövning av en uppfinning även införsel av uppfinningen till Finland från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en stat som är part i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten eller medlem i Världshandelsorganisationen.

106 §

Tvångslicens för beroende uppfinningar

En innehavare av ett patent på en uppfinning, vars yrkesmässiga utnyttjande är beroende av ett patent som tillhör någon annan, har rätt att få en tvångslicens att yrkesmässigt utnyttja den uppfinning som skyddas av det patent som tillhör någon annan, om uppfinningen i **den**

Betänkande EkUB 12/2026 rd

förstnämnda patenthavarens patent utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till uppfinningen i **det patent som tillhör någon annan**.

Om en patenthavare meddelas en sådan tvångslicens, har den patenthavare på vars patent tvångslicens meddelats rätt att på skäliga villkor få en ömsesidig licens att yrkesmässigt utnyttja den förstnämnda patenthavarens uppfinning, om det inte finns särskilda skäl mot det.

107 §

Tvångslicens för växtförädlare

Om en växtförädlare inte kan få eller utnyttja en växtförädlarrätt eller Europeiska unionens växtförädlarrätt utan att göra intrång i ett tidigare meddelat patent, får förädlaren ansöka om tvångslicens att utan ensamrätt utnyttja den uppfinning som skyddas av patentet mot lämplig ersättning, om en sådan tvångslicens är nödvändig för att den växtsort som ska skyddas ska kunna utnyttjas. Om växtförädlaren meddelas en sådan tvångslicens, har patenthavaren på skäliga villkor rätt till en ömsesidig licens att använda den skyddade växtsorten.

De som ansöker om en sådan ömsesidig licens som avses i 1 mom. ska visa att de utan framgång har vänt sig till patenthavaren för att få ett licensavtal och att växtsorten utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till den uppfinning som avses i patentet.

Bestämmelser om patenthavarens rätt att få tvångslicens att yrkesmässigt utnyttja en sort som skyddas av växtförädlarrätten finns i lagen om växtförädlarrätt (1279/2009). Bestämmelser om rätten att få tvångslicens i fråga om Europeiska unionens växtförädlarrätt finns i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt.

108 §

Tvångslicens av hänsyn till allmänt intresse

Om någon annan än patenthavaren vill utnyttja en patentskyddad uppfinning yrkesmässigt, får tvångslicens meddelas om det krävs med hänsyn till ett allmänt intresse av synnerlig vikt.

109 §

Tvångslicens vid tidigare utnyttjande

En tredje part som utnyttjade en patentsökt uppfinning yrkesmässigt i Finland när handlingarna i ansökningsärendet blev offentliga har, om ansökan leder till patent, rätt att få tvångslicens till det yrkesmässiga utnyttjandet av uppfinningen, om det finns särskilda skäl och denne inte kände till ansökan och det inte heller skäligen kan anses att denne skulle ha kunnat skaffa sig kännedom om den. Rätt att få tvångslicens till yrkesmässigt utnyttjande har under motsvarande förutsättningar även den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland. Tvångslicensen kan även avse tiden innan patentet meddelades.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

110 §

Förutsättningar för meddelande av tvångslicens

En tvångslicens får meddelas endast den som kan antas ha förutsättningar att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen i enlighet med villkoren för tvångslicensen och som innan ett yrkande som gäller tvångslicens framställs bevisligen har försökt få licens för en patentskyddad uppfinning på skäligen affärsmässiga villkor.

En tvångslicens hindrar inte patenthavaren att själv yrkesmässigt utnyttja uppfinningen eller att upplåta en licens till uppfinningen.

En tvångslicens får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av den rörelse där licensen utnyttjas eller var avsedd att utnyttjas. Tvångslicenser för beroende uppfinningar enligt 106 § och tvångslicenser för växtförädlare enligt 107 § får dock överföras endast tillsammans med det patent eller den växtförädlarrätt som tvångslicensen grundar sig på.

111 §

Undantag från villkoren för meddelande av tvångslicens

Undantag från det krav på förfarandet vid förhandlingar om affärsmässiga villkor för licens som avses i 110 § 1 mom. kan göras i ytterst brådskande fall när det är fråga om att trygga ett allmänt intresse av synnerlig vikt.

14 kap.

Ogiltigförklaring och överföring av patent vid domstol

112 §

Talan om ogiltighet

Ett mål om ogiltigförklaring av ett patent inleds vid domstol genom att talan väcks mot patenthavaren. En talan om ogiltighet får föras av var och en som lider förfång av ett patent. En sådan talan får också föras av en åklagare, om det anses påkallat från allmän synpunkt.

En talan om ogiltighet som grundas på att ett patent har meddelats någon annan än den som har rätt till det enligt 1 § får föras endast av den som påstår sig ha en sådan rätt. En sådan talan ska väckas inom ett år från det att den som påstår sig ha en sådan rätt fick kännedom om att patentet har meddelats och de övriga omständigheter som talan grundas på. Om patenthavaren var i god tro när patentet meddelades eller när det övergick till patenthavaren, får talan inte väckas senare än tre år efter det att patentet meddelades.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

113 §

Ogiltighetsgrunder

Domstolen ska förklara ett patent ogiltigt, om

- 1) patentet avser en uppfinning som inte uppfyller förutsättningarna enligt 1 § och 2 kap.,
- 2) patentet avser en uppfinning som inte är så tydligt och fullständigt angiven att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av den kan utöva uppfinningen,
- 3) patentet omfattar något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, eller
- 4) patentskyddet har utvidgats efter att patentet meddelades.

Ett patent får dock inte förklaras ogiltigt på den grunden att patenthavaren har haft rätt till bara en viss andel i det.

Om de ogiltighetsgrunder som avses i 1 mom. gäller endast en del av patentet, ska domstolen på patenthavarens begäran begränsa patentets skyddsomfång i motsvarande utsträckning genom att ändra patentkraven på det sätt som patenthavaren föreslår (*partiell ogiltighet*).

Om patentkraven är skrivna på engelska, ska patenthavaren till domstolen ge en översättning till finska eller svenska av de ändrade patentkraven. De ändrade patentkraven ska vara tydliga och koncisa.

114 §

Verkningar av ogiltigförklaring

Verkningarna av ogiltigförklaring eller partiell ogiltigförklaring av ett patent anses ha inträtt från och med patentansökans ingivningsdag.

115 §

Talan om bättre rätt till patent

Om ett patent har meddelats någon annan än den som har rätt till patentet enligt 1 §, ska domstolen på talan av den som har rätt till patentet överföra patentet på denne. I fråga om den tid inom vilken talan ska väckas ska det som föreskrivs i 112 § 2 mom. iakttas.

Om den som fräntas patentet i god tro har börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder för det, har denne mot skälig ersättning och på skäliga villkor i övrigt rätt att fortsätta det påbörjade utnyttjandet eller genomföra det planerade utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art. En sådan rätt har under motsvarande förutsättningar även den som har en licens som är antecknad i patentregistret.

Den rätt som avses i 2 mom. får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av den rörelse där rätten har uppkommit eller där den var avsedd att utnyttjas.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

15 kap.

Domstolars behörighet och domstolsförfarande

116 §

Marknadsdomstolens behörighet

Tvistemål och ansökningsärenden som grundar sig på denna lag handläggs i marknadsdomstolen. Bestämmelser om handläggningen av tvistemål och ansökningsärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

I marknadsdomstolen handläggs även mål som gäller rätten till en uppfinning på vilket europeiskt patent har sökts. En förutsättning för att ett sådant mål ska handläggas i marknadsdomstolen är att svaranden har hemvist i Finland eller att käranden har hemvist i Finland och svaranden inte har hemvist i en stat som hör till den europeiska patentkonventionen. Ett sådant mål handläggs i marknadsdomstolen även i det fallet att parterna i tvisten har avtalat att marknadsdomstolen är behörig domstol i ärendet.

En tvist som avses i 2 mom. får inte tas till behandling i marknadsdomstolen, om samma tvistefråga mellan samma parter är anhängig i en domstol i en annan stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen. Om behörigheten hos denna utländska domstol har bestridits, ska marknadsdomstolen skjuta upp behandlingen av målet tills behörighetsfrågan har avgjorts i den utländska domstolen genom ett lagakraftvunnet avgörande.

Marknadsdomstolen är den behöriga myndighet som avses i artikel 3 första stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 816/2006 om tvångslicensiering av patent för tillverkning av läkemedelsprodukter för export till länder med folkhälsoproblem. Marknadsdomstolen är också den nationella myndighet som avses i artikel 22.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2645 om tvångslicensiering för krishantering och om ändring av förordning (EG) nr 816/2006.

117 §

Verkställbarhet för domar meddelade av en domstol i en stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen

En lagakraftvunnen dom som en domstol i en stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen har meddelat i en tvist som avses i 116 § 2 mom. kan verkställas i Finland. En dom som gäller den som söker europeiskt patent kan dock inte verkställas i Finland, om stämningshandlingarna inte har delgetts denne på behörigt sätt eller om denne inte har haft tillräckligt med tid att förbereda sig för domstolsbehandlingen.

118 §

Den enhetliga patentdomstolens behörighet

Vid sidan av marknadsdomstolen handlägger även den enhetliga patentdomstolen, på det sätt som anges i avtalet om en enhetlig patentdomstol, mål som gäller europeiska patent.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Bestämmelser om anhängighet och käromål som har samband med varandra mellan marknadsdomstolen och den enhetliga patentdomstolen finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

Marknadsdomstolen får inte ta till behandling ett mål där den enhetliga patentdomstolen enligt avtalet om en enhetlig patentdomstol har exklusiv behörighet.

119 §

Helsingfors tingsrätts behörighet

Åtal för ett sådant brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § i strafflagen (39/1889) som gör intrång i den ensamrätt som ett patent medför samt åtal för en patentförseelse som avses i 132 § i denna lag och en sådan försummelse av anmälningsskyldigheten som avses i 140 § handläggs i Helsingfors tingsrätt.

Trots det som föreskrivs i 116 § får i samband med ett åtal som avses i 1 mom. handläggas ett yrkande på gottgörelse och skadestånd enligt 135 § eller ett yrkande om beslag enligt 136 §, när yrkandet framställts med anledning av det brott som avses i åtalet.

Om den enhetliga patentdomstolen enligt avtalet om en enhetlig patentdomstol har exklusiv behörighet att handlägga ett privaträttsligt yrkande som följer av ett brott, får det inte handläggas i samband med brottmålet.

Domstolen fortsätter att vara behörig att pröva ett yrkande enligt 2 mom. även om de omständigheter som behörigheten grundar sig på förändras efter det att yrkandet framställdes.

120 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i Patent- och registerstyrelsens beslut i ärenden som gäller patent finns i 6 § i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013). Bestämmelser om handläggningen av besvärärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen och i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

121 §

Framläggande av patentkrav för domstolen i besvärärenden

I ett besvärärende får nya patentkrav läggas fram för domstolen endast av giltigt skäl.

122 §

Utlåtande av Patent- och registerstyrelsen

På rätten för en domstol som handlägger ett mål som avses i 119 § att begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsen tillämpas vad som i 4 kap. 22 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen föreskrivs om marknadsdomstolens rätt att begära ett utlåtande.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

123 §

Anlitande av sakkunniga

När tingsrätten behandlar ett brott mot industriell rättighet eller en patentförseelse får den anlita biträde av högst två sakkunniga. Som sakkunniga får anlitas sådana personer som avses i 17 kap. 10 § 2 mom. i domstolslagen (673/2016).

De sakkunniga ska ge ett skriftligt utlåtande om de frågor som tingsrätten ställt till dem. En sakkunnig har rätt att ställa frågor till parter och vittnen. Innan målet avgörs ska tingsrätten ge parterna tillfälle att yttra sig om ett sakkunnigutlåtande.

På de sakkunnigas arvoden tillämpas vad som i 17 kap. 22 § i domstolslagen föreskrivs om sakkunnigledamöters arvode.

124 §

Underrättelser till patentmyndigheten om att talan väckts och om avgöranden

Marknadsdomstolen ska underrätta Patent- och registerstyrelsen om att en talan om ogiltighet och en fastställsetalan har väckts. Patent- och registerstyrelsen antecknar uppgiften om en väckt talan i patentregistret.

På skyldigheten för en domstol som handlägger ett mål som avses i 119 § att underrätta Patent- och registerstyrelsen om avgörandet tillämpas vad som i 4 kap. 23 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen föreskrivs om marknadsdomstolens skyldighet att göra en anmälan om sina avgöranden.

125 §

Handlingars offentlighet

Vad som i 50 § föreskrivs om offentligheten för en patenthandling gäller också handlingar som ges in till marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.

Översättningar vid domstol

126 §

Översättningar i tvistemål

I tvistemål som grundar sig på denna lag får domstolen, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska, förelägga patenthavaren eller någon annan som för talan med stöd av en rätt som härleds från patenthavaren att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska. Om den förelagda parten är kärke i målet får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att målet annars avskrivs. Om den förelagda parten är svarande i målet får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att patentskriften annars översätts på svarandens bekostnad.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

127 §

Översättningar i brottmål

I ett brottmål som avses i 119 § får domstolen, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska, förelägga målsäganden att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska. När det är fråga om ett brottmål som drivs av åklagaren och där målsäganden för talan, får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att översättningen annars görs på målsägandens bekostnad. När det är fråga om ett brottmål som drivs av målsäganden ensam, får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att målet annars avskrivs.

128 §

Översättningar i ärenden som gäller ändringssökande

När patentsökanden söker ändring i ett slutligt beslut av Patent- och registerstyrelsen på en patentansökan som är skriven på engelska, ska patentsökanden till marknadsdomstolen ge in en översättning till finska eller svenska av beskrivningen av uppfinningen, sammandraget, patentkraven och eventuella ritningar. Om ingen översättning har getts in tillsammans med besvären, ska marknadsdomstolen ge patentsökanden tillfälle att ge in en översättning inom den tid som marknadsdomstolen bestämmer. Om inte patentsökanden ger in en översättning inom den utsatta tiden, avvisas besvären. Samtidigt som marknadsdomstolen uppmanar patentsökanden att ge in en översättning ska den ange vilka påföljderna kan vara för att iakttagandet av uppmaningen försummas. De till finska eller svenska översatta handlingarna ligger till grund för den fortsatta handläggningen.

När patentsökanden söker ändring i ett slutligt beslut av Patent- och registerstyrelsen på en patentansökan och beslutet har meddelats på engelska, kan marknadsdomstolen be Patent- och registerstyrelsen ge in en översättning av beslutet till finska eller svenska. Det till finska eller svenska översatta beslutet ligger till grund för den fortsatta handläggningen.

När ändring söks i ett slutligt beslut som Patent- och registerstyrelsen har meddelat med anledning av en invändning, ska patenthavaren till marknadsdomstolen ge in en översättning av beskrivningen av uppfinningen och ritningarna till finska eller svenska, om de fullständiga patenthandlingarna inte finns tillgängliga på finska eller svenska. Marknadsdomstolen ska vid behov ge patenthavaren tillfälle att ge in en översättning inom den tid som marknadsdomstolen bestämmer. Om patenthavaren inte ger in en översättning inom den utsatta tiden, kan marknadsdomstolen vid vite ålägga patenthavaren att ge in en översättning eller låta göra översättningen på patenthavarens bekostnad. Samtidigt som marknadsdomstolen uppmanar patenthavaren att ge in en översättning ska den ange vilka påföljderna kan vara för att iakttagandet av uppmaningen försummas. De till finska eller svenska översatta handlingarna ligger till grund för den fortsatta handläggningen.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

129 §

Översättningar i tvistemål som gäller europeiskt patent

I tvistemål som grundar sig på denna lag och som gäller europeiskt patent får domstolen, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska, förelägga patenthavaren eller någon annan som för talan med stöd av en rätt som härleds från patenthavaren att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska. Om den förelagda parten är kärke i målet får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att målet annars avskrivs. Om den förelagda parten är svarande i målet får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att patentskriften annars översätts på svarandens bekostnad.

I ett brottmål som avses i 119 § och som gäller europeiskt patent får domstolen, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska, förelägga målsäganden att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska. När det är fråga om ett brottmål som drivs av åklagaren och där målsäganden för talan, får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att översättningen annars görs på målsägandens bekostnad. När det är fråga om ett brottmål som drivs av målsäganden ensam, får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att målet annars avskrivs.

Om en översättning som avses i 86 och 89 § inte överensstämmer med handlingarnas lydelse på det språk som varit handläggningsspråk vid Europeiska patentverket, omfattar patentskyddet endast vad som framgår av båda lydelserna.

Vid behandlingen av en talan om ogiltighet är lydelsen på handläggningsspråket ensam beviskraftig.

130 §

Beviskraft hos översättningar av en engelskspråkig ansökan

Om beskrivningen av uppfinningen och patentkraven är skrivna på engelska och översättningen av dem inte överensstämmer med lydelsen i de engelskspråkiga handlingarna, omfattar patentskyddet endast vad som framgår av både översättningen och de engelskspråkiga handlingarna.

Om beskrivningen av uppfinningen och patentkraven är skrivna på engelska och beslutsspråket är engelska, är vid behandlingen av en talan om ogiltighet lydelsen på beslutsspråket ensam beviskraftig.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

16 kap.

Påföljder vid patentintrång

131 §

Förbud

Om någon gör intrång i den ensamrätt som ett patent medför (*patentintrång*), kan domstolen vid vite förbjuda denne att fortsätta eller upprepa handlingen.

132 §

Patentförseelse

Den som uppsåtligen gör patentintrång ska för *patentförseelse* dömas till böter. För patentförseelse döms även den som i strid med bestämmelser i avtalet om en enhetlig patentdomstol uppsåtligen gör intrång i den rätt som ett europeiskt patent som hör till avtalets tillämpningsområde medför. För patentförseelse döms inte, om gärningen utgör ett brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § i strafflagen.

Åklagaren får inte väcka åtal för patentförseelse, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

133 §

Produkt framställd med patenterat förfarande

Om ett patent har meddelats för ett förfarande för framställning av en ny produkt, ska en likadan produkt som framställts utan patenthavarens samtycke anses tillverkad med det patenterade förfarandet, om inte något annat bevisas.

Vid framläggande av motbevis ska svarandens legitima intresse att skydda sina affärshemligheter beaktas.

134 §

Föreläggande om avbrytande

När domstolen behandlar en talan om patentintrång kan den på yrkande av patenthavaren vid vite ålägga administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand att avbryta den användning som påstås göra intrång i ett patent (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den som påstås göra intrång i patentet eller med hänsyn till mellanhänders eller patenthavarens rättigheter.

Innan talan om patentintrång väcks kan domstolen på ansökan av patenthavaren meddela ett föreläggande om avbrytande, om det finns förutsättningar för det enligt 1 mom. och om det är uppenbart att patenthavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen ska ge den mot

Betänkande EkUB 12/2026 rd

vilken föreläggande begärs och den som påstås ha gjort intrång i patentet tillfälle att bli hörda. Delgivningen till den mot vilken ett föreläggande har sökts kan ske per post, telefax eller e-post.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång ska utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats ges tillfälle att bli hörd. När denne har hörts ska domstolen utan dröjsmål besluta om föreläggandet ska vara i kraft eller återkallas.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 8 kap. 2 § i utsköningsbalken (705/2007). Bestämmelser om möjligheten att befrias från att ställa säkerhet finns i 7 kap. 7 § i rättegångsbalken. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av 2 eller 3 mom. i denna paragraf förfaller, om inte en talan om patentintrång väcks i domstol inom en månad från det att föreläggandet meddelades.

Den som begärt ett föreläggande om avbrytande ska ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort intrång för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan om patentintrång förkastas eller avvisas utan prövning eller om behandlingen av ärendet avskrivs som en följd av att käranden återkallat talan eller uteblivit från rätten. Detsamma gäller om föreläggandet om avbrytande återkallas med stöd av 3 mom. eller förfaller med stöd av 4 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks ska 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

135 §

Gottgörelse och skadestånd

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör patentintrång är skyldig betala den som lidit intrånget skälig gottgörelse för utnyttjandet av uppfinningen och ersättning för all skada som intrånget medför. Om oaktsamheten endast är ringa kan ersättningen för skadan jämkas.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör patentintrång är skyldig att betala gottgörelse för utnyttjandet av uppfinningen i den utsträckning det anses skäligt.

En talan om gottgörelse och ersättning för patentintrång får avse skada endast under de fem senaste åren innan talan väcktes. Rätten till gottgörelse och ersättning för skada i fråga om vilken talan inte har väckts inom nämnda tid är förverkad.

136 §

Påföljder av ändring eller förstörelse

På yrkande av den som har lidit patentintrång får domstolen, efter vad som anses skäligt, för förebyggande av fortsatt intrång besluta att en patentskyddad produkt som tillverkats utan patenthavarens lov eller ett föremål, vars användande skulle innebära patentintrång, på visst sätt ska ändras eller sättas i förvar för den återstående patenttiden eller förstöras eller, i fråga om en patentskyddad produkt, mot lösen lämnas ut till den som lidit intrånget. Det som anges ovan

Betänkande EkUB 12/2026 rd

gäller inte den som i god tro har förvärvat egendomen eller en särskild rätt till den och själv inte har begått patentintrång.

Egendom som avses i 1 mom. kan tas i beslag, om det kan antas att ett brott mot industriell rättighet som avses i 49 kap. 2 § i strafflagen eller ett patentintrång som avses i 131 § i denna lag har begåtts. Då ska bestämmelserna om beslag i tvångsmedelslagen (806/2011) iakttas.

Om det finns särskilda skäl får domstolen, trots vad som föreskrivs i 1 mom., på yrkande besluta att en innehavare av egendom som avses i 1 mom. ska få förfoga över egendomen under den återstående patenttiden eller en del av den, mot skälig ersättning och på skäliga villkor i övrigt.

137 §

Provisoriskt patentskydd

Om någon yrkesmässigt utnyttjar en patentsökt uppfinning efter det att ansökningshandlingarna har blivit offentliga enligt 48 §, ska bestämmelserna om patentintrång ha motsvarande tillämpning, om patent därefter meddelas. Innan patentet har meddelats enligt 46 § omfattar patentskyddet dock endast vad som framgår såväl av patentkraven i deras lydelse när ansökan blev offentlig som av patentkraven enligt patentet. Till straff får då inte dömas, och ersättning för skada på grund av utnyttjande som sker innan patentet har meddelats får bestämmas endast enligt 135 § 2 mom.

Om beskrivningen av uppfinningen, sammandraget och patentkraven är skrivna på engelska, fås det skydd som avses i 1 mom. inte förrän patentkraven har getts in till Patent- och registerstyrelsen översatta till finska eller svenska.

Bestämmelserna i 135 § 3 mom. som gäller skadestånd tillämpas inte, om ersättningstalan väcks inom ett år från utgången av den invändningstid som gäller för patentet eller, om invändning har gjorts, inom ett år från det att patentet har upprätthållits genom ett beslut som vunnit laga kraft.

138 §

Offentliggörande av domar

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i ett patent på yrkande av käranden ålägga svaranden att ersätta käranden för de kostnader denne har av att vidta lämpliga åtgärder för att offentliggöra information om en lagakraftvunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i patentet. Ett åläggande får inte meddelas om offentliggörandet av informationen har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om ett åläggande ska meddelas och av dess innehåll ska domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden ska ersätta. Käranden har inte rätt till ersättning om uppgifter om domen inte har offentliggjorts inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den lagakraftvunna domen gavs.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

139 §

Konsekvenser för påföljderna vid upphävande och ogiltigförklaring av patent

Om ett patent har upphävts genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller förklarats ogiltigt genom en dom som har vunnit laga kraft, kan straff, ersättning eller någon annan påföljd för patentintrång som föreskrivs i detta kapitel inte dömas ut.

I ett mål som gäller ogiltigförklaring av ett patent kan domstolen enligt prövning skjuta upp det avgörande i huvudsaken som avses i 24 kap. 1 § rättegångsbalken, om målet har inletts vid laga domstol före utgången av invändningstiden efter meddelandet av patentet eller innan ett lagakraftvunnet beslut har meddelats om en invändning.

140 §

Straff för försummelse av upplysningsskyldigheten

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte är ringa underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt 148 §, straffas med böter.

Till samma straff ska även dömas den som i de fall som avses i den paragrafen lämnar en felaktig upplysning, om inte straff för gärningen föreskrivs i strafflagen.

Brott som avses i denna paragraf får inte åtalas av åklagaren, om inte målsäganden anmält brottet till åtal.

141 §

Fastställsetalan

En patenthavare eller den som på grund av en licens eller en tvångslicens har rätt att yrkesmässigt utnyttja en uppfinning får föra talan om att det ska fastställas att denne på grund av patentet åtnjuter skydd mot någon annan, om det råder ovisshet om förhållandet och detta leder till förfång för denne.

Den som bedriver eller avser att bedriva industriell verksamhet har under de förutsättningar som avses i 1 mom. rätt att föra talan mot patenthavaren om att det ska fastställas huruvida det finns hinder mot verksamheten på grund av ett visst patent.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

17 kap.

Särskilda bestämmelser

142 §

Ombud

En patentsökande eller sökande av tilläggsskydd som saknar hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har rätt att företräda sökanden i ärenden som gäller ansökan och som har adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

En patenthavare eller innehavare av tilläggsskydd som saknar hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har rätt att för patenthavaren eller innehavaren av tilläggsskydd ta emot delgivning av stämning, kallelser och andra handlingar i mål och ärenden som gäller patentet eller tilläggsskyddet, med undantag av stämning i brottmål och föreläggande för part att infinna sig personligen inför domstol. Ombudet ska ha adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ombudet ska anmälas till patentregistret och antecknas i det.

Om en sökande i fråga om en internationell patentansökan är skyldig att utse ett ombud enligt 1 mom., inträder skyldigheten först när ansökan kan tas för handläggning enligt 76 §.

143 §

Delgivning

Om en handling eller ett beslut inte har kunnat delges får Patent- och registerstyrelsen med avvikelser från 62 § i förvaltningslagen delge handlingen eller beslutet genom kungörelse. Delgivningen av handlingen eller beslutet anses ha skett vid tidpunkten för kungörelsen.

144 §

Återställande av rättigheter som gått förlorade på grund av försening

Om en patentsökande eller patenthavare har lidit en rättsförlust på grund av att patentsökanden eller patenthavaren inte har vidtagit en åtgärd hos Patent- och registerstyrelsen inom den tid som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, ska Patent- och registerstyrelsen konstatera att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid, om patentsökanden eller patenthavaren

- 1) för iakttagandet av fristen har varit så omsorgsfull som omständigheterna kräver, och
- 2) vidtar åtgärden inom två månader från det att hindret undanröjdes, dock senast ett år från fristens utgång.

Om patentsökanden eller patenthavaren vill få ett i 1 mom. avsett avgörande, ska patentsökanden eller patenthavaren inom den tid som föreskrivs ovan för åtgärden hos Patent- och registerstyrelsen göra en skriftlig framställning om det och inom samma tid betala en avgift.

Om en patentsökande har lidit en rättsförlust på grund av att patentsökanden inte har iakttagit den frist för prioritet som anges i 52 §, tillämpas bestämmelserna i 1 mom. i denna paragraf dock

Betänkande EkUB 12/2026 rd

så att framställningen ska göras och avgiften betalas senast två månader från den frist som anges i 52 §.

På en internationell patentansökan som har fullföljts i Finland tillämpas bestämmelserna i 1 och 2 mom. också när det är fråga om en frist som borde ha iakttagits hos den mottagande myndigheten, den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten, myndigheten för internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten. Den åtgärd som inte har vidtagits ska i de fall som avses här vidtas hos Patent- och registerstyrelsen.

En framställning som gjorts enligt bestämmelserna i 1, 2 eller 3 mom. får dock inte avslås eller lämnas utan prövning innan patentsökanden eller patenthavaren har getts tillfälle att yttra sig i saken inom en tid som Patent- och registerstyrelsen sätter ut.

145 §

Återställande av rättigheter som gått förlorade på grund av försenad postgång

Om en med posten sänd handling eller avgift i ett fall som avses i 74 eller 81 § inte har kommit in till Patent- och registerstyrelsen inom föreskriven tid, men den med försändelsen avsedda åtgärden blir vidtagen inom två månader från det sökanden insåg eller borde ha insett att fristen överskridits, dock senast inom ett år från fristens utgång, ska Patent- och registerstyrelsen konstatera att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid, om

1) det har förekommit avbrott i postförbindelserna under någon av de tio dagarna närmast före fristens utgång på grund av krig, revolution, upplopp, strejk, naturkatastrof eller någon annan liknande omständighet på den ort där avsändaren vistas eller har sin rörelse samt handlingen eller avgiften har sänts till Patent- och registerstyrelsen inom fem dagar från det att postförbindelserna återupptagits, eller

2) handlingen eller avgiften har sänts till Patent- och registerstyrelsen i rekommenderad postförsändelse senast fem dagar före fristens utgång, dock endast om försändelsen har sänts med flygpost där så varit möjligt eller på annat sätt, om avsändaren har haft anledning anta att försändelsen vid sådan befordran skulle ha anlänt till Patent- och registerstyrelsen inom två dagar från avsändningsdagen.

Om patentsökanden vill få ett i 1 mom. avsett avgörande, ska denne göra en framställning om det till Patent- och registerstyrelsen inom den tid som i det momentet föreskrivs för åtgärden.

146 §

Kungörelse

Patent- och registerstyrelsen ska kungöra

- 1) att en patentansökan har bifallits enligt 46 §,
- 2) att en patentansökan blir offentlig enligt 48 §,
- 3) att en patentansökan som blivit offentlig avskrivs eller avslås,
- 4) att ett beslut fattats med anledning av en invändning, när beslutet har vunnit laga kraft,
- 5) att ett patent upphör eller upphävs,
- 6) att en begränsning av ett patent godkänts enligt 67 §,
- 7) att ett patent har förklarats ogiltigt eller blivit överfört genom en dom som vunnit laga kraft,

Betänkande EkUB 12/2026 rd

8) att en begäran om återställande av rättigheter som gått förlorade godkänts enligt 144 eller 145 §,

9) att en översättning rättats enligt 49 §,

10) att ett europeiskt patent valideras i Finland enligt 86 §,

11) att ett europeiskt patent upphävs på den grunden att en översättning enligt 86 § för upprätthållande av det europeiska patentet i begränsad eller ändrad lydelse inte har getts in inom utsatt tid,

12) att översättningen av beskrivningen eller patentkraven i en internationell patentansökan ändrats inom en i 76 § 2 mom. angiven frist, men efter det att handlingarna blivit offentliga,

13) att en ansökan om tilläggsskydd eller ansökan om förlängning av giltighetstiden för tilläggsskydd för läkemedel har avslagits eller avskrivits genom ett lagakraftvunnet beslut,

14) att ett tilläggsskydd har förfallit, när ett beslut om detta har fattats i enlighet med artikel 14 d i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 om tilläggsskydd för läkemedel eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96 om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel.

Bestämmelser om kungörelser som gäller europeiska patent finns dessutom i 10 kap.

Patent- och registerstyrelsen ska utan dröjsmål kungöra en rättelse av en i 1 mom. 9 punkten avsedd översättning och så snart som möjligt hålla den rättade översättningen allmänt tillgänglig. Efter kungörelsen gäller den rättade översättningen i stället för den tidigare.

Bestämmelser om kungörelser som gäller tilläggsskydd finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning om tilläggsskydd för läkemedel och i Europaparlamentets och rådets förordning om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel.

Närmare bestämmelser om innehållet i kungörelser får utfärdas genom förordning av statsrådet.

147 §

Föranvändarrätt

Den som i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland, efter det att tiden för återupptagande av en avskriven ansökan har gått ut eller beslutet om avslag har vunnit laga kraft eller patentet har förfallit men innan en kungörelse enligt 146 § 1 mom. 8 punkten utfärdas, får trots patentet fortsätta utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art (*föranvändarrätt*). En sådan rätt har under motsvarande förutsättningar även den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland.

Den rätt som avses i 1 mom. får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av det företag där rätten har uppkommit eller där det yrkesmässiga utnyttjandet varit avsett att ske.

148 §

Upplysningsskyldighet i fråga om patent

En patentsökande som åberopar sin ansökan mot någon annan innan ansökningshandlingarna har blivit offentliga enligt 48 §, är skyldig att på begäran lämna sitt samtycke till att den andre får ta del av ansökningshandlingarna. Om patentansökan omfattar en sådan deposition av biologiskt

Betänkande EkUB 12/2026 rd

material som avses i 30 §, ska samtycket också inbegripa en rätt att få ett prov från depositionen. Bestämmelserna i 51 § tillämpas också när någon vill få ett prov med stöd av ett sådant samtycke.

Den som på en vara eller dess förpackning eller på något annat sätt anger att ett patent har sökts eller meddelats utan att samtidigt upplysa om ansökans eller patentets nummer, är på begäran skyldig att utan dröjsmål lämna en sådan upplysning. Om det i upplysningen inte uttryckligen anges att ett patent har sökts eller meddelats, men upplysningen är ägnad att framkalla en sådan uppfattning, ska den berörda parten på begäran och utan dröjsmål lämnas en upplysning om huruvida patent har sökts eller meddelats.

149 §

Informationsutbyte och samarbete mellan myndigheterna

Med avvikelse från vad som i 48 § föreskrivs om när handlingarna blir offentliga kan Patent- och registerstyrelsen på begäran av en patentmyndighet i en annan stat ge denna myndighet information om handläggningen av i Finland gjorda patentansökningar. Granskning av patentansökningar får, efter framställning av Patent- och registerstyrelsen, ske hos en patentmyndighet i en annan stat eller hos en internationell organisation. Patent- och registerstyrelsen kan efter överenskommelse med den nämnda patentmyndigheten om utbyte av granskningsresultat och annat eventuellt material skjuta upp handläggningen av en ansökan som motsvaras av en ansökan som tidigare gjorts hos den utländska patentmyndigheten, till dess den sistnämnda ansökan har blivit handlagd i den utsträckning som förutsätts i överenskommelsen.

Till en patentmyndighet, med vilken en överenskommelse träffats i enlighet med 1 mom., kan Patent- och registerstyrelsen lämna ut en handling som gäller en ännu icke-offentlig patentansökan, om patentmyndigheten i fråga har förbundit sig att inte göra handlingen offentlig.

150 §

Patentregister

Patent- och registerstyrelsen för ett patentregister. I registret antecknas det uppgifter om patent som Patent- och registerstyrelsen meddelat och om europeiska patent som validerats i Finland i enlighet med 86 §, de personuppgifter som behövs för handläggningen av patent, uppgifter om patents giltighet och omfattning samt uppgifter om åtgärder som gäller patent.

Om ett patent har övergått till någon annan eller en licens upplåtits, ska detta på begäran antecknas i patentregistret. Detsamma gäller pantsättning av ett patent.

Om det visas att en i patentregistret antecknad licens eller panträtt har upphört att gälla, ska anteckningen om den avföras.

Om ett patent är utmätt, ska Patent- och registerstyrelsen anteckna detta i patentregistret på anmälan från utmätningssmannen.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivits om upplåtelse och upphörande av en licens ska även gälla en tvångslicens och en rätt som avses i 121 § 2 mom.

I tvistemål eller andra ärenden som gäller patent anses som patenthavare den som senast blivit införd i patentregistret i den egenskapen.

Om en tredje part hos Patent- och registerstyrelsen begärt att det ska göras en anteckning i patentregistret om att ett patent har överlåtits till denne eller att denne förvärvat en licens eller

Betänkande EkUB 12/2026 rd

panträtt, och om denne då var i god tro beträffande sin rätt, är en tidigare överlåtelse av patentet eller en upplåtelse av rätten till det till någon annan inte gällande mot denne, om den andra inte innan dess har begärt att få sitt förvärv antecknat i patentregistret.

Närmare bestämmelser om de anteckningar som ska göras i patentregistret får utfärdas genom förordning av statsrådet.

151 §

Behandling av personuppgifter och utlämnande av uppgifter

Patent- och registerstyrelsen behandlar personuppgifter som antecknats i patentregistret och diariet i följande syften:

- 1) administrering av patent och patentansökningar på det sätt som föreskrivs i denna lag,
- 2) genomförande av förfaranden som gäller patent på det sätt som föreskrivs i denna lag,
- 3) kommunikation med sökande och andra parter i förfarandet, och
- 4) utarbetande av berättelser och förande av statistik.

Trots bestämmelserna i 13 § 2 mom. och 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 5 kap. och 36 § i denna lag få kopior från patentregistret och diariet samt uppgift om patentsökandens eller patenthavarens namn, adress och hemvist samt om uppfinnarens namn och hemvist. Patent- och registerstyrelsen kan göra dessa uppgifter tillgängliga också via det allmänna datanätet som enskild sökning.

152 §

Avgifter

För Patent- och registerstyrelsens prestationer enligt denna lag ska det betalas en avgift. Grunderna för bestämmande av avgiften anges i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

I fråga om årsavgifter kan det då föreskrivas att ett eller flera av de första avgiftsåren ska vara avgiftsfria.

18 kap.

Ikraftträdande

153 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs patentlagen (550/1967).

Betänkande EkUB 12/2026 rd

154 §

Övergångsbestämmelser

På handläggningen av förvaltningsprocessärenden och tvistemål som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas på handläggningen av ärenden också när ändring söks i Patent- och registerstyrelsens eller marknadsdomstolens beslut i ett ärende på vilket de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas.

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av denna lag ska även tillämpas på invändningsförfaranden och begränsningsförfaranden som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag.

I fråga om patentintrång tillämpas trots vad som föreskrivs i 1 mom. de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för intrånget. På ersättande av en skada som före ikraftträdandet av denna lag orsakats av patentintrång tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, även om skadan har framträtt först efter ikraftträdandet.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den patentlag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, tillämpas denna lag i stället för den lagen.

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att statsrådet i beredskapslagen som för närvarande är under beredning tar in en bestämmelse om statens expropriation av uppfinningar.

Helsingfors 8.5.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Vilhelm Junnila saf
vice ordförande Pauli Aalto-Setälä saml
medlem Noora Fagerström saml
medlem Kaisa Garedeu saf
medlem Lotta Hamari sd
medlem Antti Kangas saf
medlem Miapetra Kumpula-Natri sd
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Merja Rasinkangas saf
medlem Johannes Yrttiaho vänst.

Betänkande EkUB 12/2026 rd

Sekreterare var
utskottsråd Maiju Tuominen.